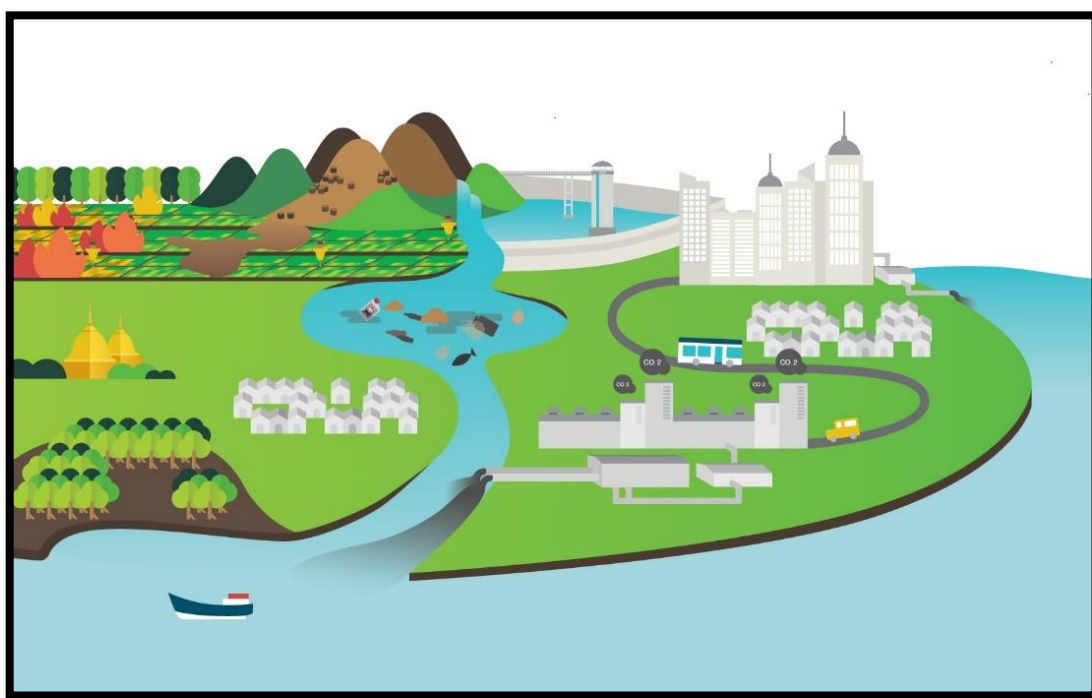

แนวทางการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564
ไปสู่การปฏิบัติ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มกราคม 2560

คำนำ

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 ดำเนินงานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 35-36 เพื่อเป็นกรอบชี้แนะและแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ส่วนราชการ ธุรกิจเอกชน ประชาชน และทุกภาคีการพัฒนาในระยะ 5 ปีข้างหน้า อีกทั้งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

กระบวนการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 ที่ผ่านมา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ภายหลังจากที่แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมประกาศใช้แล้ว จะต้องมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ รวมถึงต้องมีการถ่ายทอดแนวทางการนำกลยุทธ์ มาตรการ แนวทางปฏิบัติ และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกภาคส่วน ทั้งในระดับส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น ได้นำไปจัดทำเป็นแผนงาน/โครงการเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินงานเห็นผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแนวทางการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ นี้ จะช่วยให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สามารถแปลงมาตรการและแนวทางปฏิบัติภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 ไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด อันจะส่งเสริมให้ประเทศไทยมีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีและยั่งยืน ต่อไป

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มกราคม 2560

สารบัญ

คำนำ.....	1
สารบัญ	2
บทที่ 1 บทนำ.....	3
1.1 หลักการและเหตุผล.....	3
1.2 วัตถุประสงค์.....	4
1.3 เป้าหมายที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.4 กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้นโยบาย.....	4
บทที่ 2 สรุปสาระแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564.....	5
2.1 สาระแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564.....	5
วิสัยทัศน์.....	5
พันธกิจ.....	5
วัตถุประสงค์.....	5
เป้าประสงค์.....	5
ยุทธศาสตร์ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564.....	6
2.2 ความสัมพันธ์ของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมกับนโยบายอื่น.....	13
บทที่ 3 แนวทางการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 ไปสู่การปฏิบัติ.....	15
3.1 หลักคิดการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564.....	15
3.2 ขั้นตอนการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ ไปสู่การปฏิบัติ.....	17
ตัวอย่างการจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรม.....	23
ตัวอย่างที่ 1 แผนงานแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน.....	24
ตัวอย่างที่ 2 แผนงานป้องกันน้ำท่วมและบรรเทาภัยแล้ง.....	30
ตัวอย่างที่ 3 แผนงานจัดการปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์.....	37
ตัวอย่างที่ 4 แผนงานแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ.....	40
ตัวอย่างที่ 5 แผนงานการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ.....	42
บรรณานุกรม.....	48

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

นโยบายและแผนระดับชาติที่จัดทำของหลายหน่วยงาน แม้ว่าจะมีความน่าสนใจ เป็นที่ยอมรับ และมีกระบวนการจัดทำผ่านการมีส่วนร่วมจากภาคีการพัฒนา โดยมุ่งหวังให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีการนำนโยบายและแผนไปใช้ในการดำเนินงานของหน่วยงาน แต่ที่ผ่านมา หลายหน่วยงานประสบปัญหาเดียวกันคือ นโยบายและแผนมีการนำไปใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติน้อย และบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ได้ค่อนข้างต่ำ แม้แต่ในหน่วยงานภาครัฐซึ่งเป็นภาคีการพัฒนาหลักก็จะดำเนินงานจัดทำแผนงาน/โครงการ โดยยึดแนวนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้แผนงาน/โครงการได้รับการบรรจุไว้ภายใต้แผนการบริหารราชการแผ่นดิน และยุทธศาสตร์กระทรวง หรือการดำเนินงานตามนโยบายและแผนของหน่วยงานเอง หรือตามประเด็นการพัฒนาเฉพาะเรื่องหรือเรื่องที่มีความสำคัญเร่งด่วนตามมติคณะรัฐมนตรีหรือมติคณะกรรมการที่กำกับดูแล เพื่อให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ดังนั้น เมื่อมีการติดตามประเมินผลนโยบายและแผนของแต่ละหน่วยงาน ผลการประเมินจะพบประเด็นปัญหาที่มีลักษณะเหมือนกันหรือคล้ายกันที่สำคัญคือ เนื้อหาของนโยบายและแผนมีลักษณะกว้าง ยากต่อการเข้าใจและแปลงเป็นแผนงาน/โครงการ ขาดกลไกประสานการดำเนินงานในภาพรวมที่จะเชื่อมโยงและสร้างความเข้าใจต่อการแปลงนโยบาย แผน มาตรการและแนวทางการปฏิบัติลงสู่แผนงาน/โครงการได้ ดังเช่น แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้มีการจัดทำอย่างต่อเนื่อง โดยมีแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2555-2559 เป็นแผนฉบับล่าสุดที่เพิ่งสิ้นสุดการนำไปใช้ ซึ่งจากการติดตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2555-2559 พบว่า การจัดทำนโยบายและแผนด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ยังขาดการส่งเสริมให้มีการนำนโยบายและแผนฯ ดังกล่าวไปขับเคลื่อน การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประชาสัมพันธ์ให้แก่หน่วยงานและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องในทุกระดับได้รับทราบอย่างทั่วถึง จึงทำให้ไม่มีการนำนโยบายและแผนฯ แปลงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง หรือไม่มีความสอดคล้องกัน ส่งผลให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ในขณะนี้ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะต้องนำแผนฉบับดังกล่าวไปเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์แก่ภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน สื่อมวลชน และสถาบันการศึกษาทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่นได้รับทราบ เข้าใจ และเกิดความตระหนักถึงภารกิจและความรับผิดชอบร่วมกันในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในระยะ 5 ปีข้างหน้า โดยสามารถนำเป้าหมาย ตัวชี้วัด มาตรการ และแนวทางปฏิบัติภายใต้ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 ไปถ่ายทอดเป็นแผนงาน โครงการที่ตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับระดับนโยบาย ซึ่งจะทำให้แนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ สามารถสนับสนุน และเกื้อกูลกัน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดพลังขับเคลื่อนในการจัดการปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และเป็นไปอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งในระดับเดียวกัน (Horizontal Levels) ตลอดจนมีการประสานการดำเนินงานในแนวดิ่ง (Vertical Lines) จากระดับบนลงล่างและระดับล่างขึ้นข้างบน โดยมีการดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ในการที่จะรองรับมาตรการ แนวทางใหม่ๆ ในการแก้ไขปัญหาที่ได้วางแผนเอาไว้ เนื่องจากการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 ฉบับนี้ ได้มุ่งเน้นในเรื่องของการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นองค์รวม เป็นระบบ ครบวงจร และต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมในการแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับส่วนกลาง ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น ใช้เป็นแนวทางในการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 ไปสู่การปฏิบัติ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.2.2 เพื่อนำเสนอองค์ความรู้และหลักการสำคัญที่ใช้ในการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้หน่วยงานเป้าหมายนำไปปฏิบัติเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ ครบวงจร และสัมพันธ์และเกื้อหนุนกัน

1.3 เป้าหมายที่คาดว่าจะได้รับ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 ไปสู่แผนงาน/โครงการเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ตอบสนองต่อปัญหาของแต่ละพื้นที่ โดยมีแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม รวมทั้งสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564

1.4 กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้แนวทาง

ส่วนราชการทุกกระทรวง ทบวง กรม องค์การอิสระ ที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลาง ภูมิภาค จังหวัด และท้องถิ่น ประชาชน องค์การพัฒนาเอกชน ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย และภาคประชาสังคม ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บทที่ 2

สรุปสาระแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564

2.1 สาระแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี และยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) อีกทั้งยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งมีระยะเวลาดำเนินงาน 15 ปี จนถึงปี พ.ศ. 2573 (ค.ศ. 2030) รวมถึงหลักการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาเป็นแนวทางการจัดทำแผนฯ ฉบับนี้ด้วย จึงได้กำหนดรายละเอียดของแผนฯ โดยสรุปไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์

อนุรักษ์ ปันฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และมุ่งสู่การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

พันธกิจ

ประเทศไทยมีการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า สมดุล และเป็นธรรม รวมทั้งสิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการให้มีคุณภาพที่ดีบนพื้นฐานการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทุกภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างบูรณาการ และมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ และช่วยเสริมสร้างความสมดุล เป็นธรรม และบรรลุเป้าหมายบนพื้นฐานการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์

เพื่อให้มีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนในระดับปฏิบัติ ที่สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ ปันฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ และการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรมบนพื้นฐานการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ

รายละเอียดโดยสรุปได้แสดงในตารางที่ 2-1

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน
1. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม	1.1 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	1.1.1 ทรัพยากรป่าไม้ 1.1.2 ทรัพยากรน้ำ/น้ำบาดาล 1.1.3 ทรัพยากรดินและที่ดิน 1.1.4 ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 1.1.5 ทรัพยากรธรณี 1.1.6 ความหลากหลายทางชีวภาพ
	1.2 การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืน	1.2.1 การมีส่วนร่วมในการจัดการ 1.2.2 การเสริมสร้างศักยภาพการจัดการ 1.2.3 การเสริมสร้างความรู้และความตระหนัก
2. การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู	2.1 การป้องกัน ลด และขจัดมลพิษ	2.1.1 การพัฒนาเครื่องมือกลไกการบริหารจัดการ 2.1.2 การจัดการน้ำเสีย 2.1.3 การจัดการคุณภาพอากาศและเสียง 2.1.4 การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และของเสียอันตราย
	2.2 การเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ	2.2.1 การพัฒนาเครื่องมือทางการเงินและกฎหมาย 2.2.2 การฟื้นฟูพื้นที่วิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน
	2.3 การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมชุมชน และสิ่งแวดล้อมอื่น	2.3.1 การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน 2.3.2 การจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
3. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน	3.1 การส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน	3.1.1 การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3.1.2 การส่งเสริมพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
	3.2 การส่งเสริมการผลิตและบริการที่ยั่งยืน	3.2.1 การเกษตร 3.2.2 การอุตสาหกรรม 3.2.3 การท่องเที่ยว
	3.3 การพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน	3.3.1 การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ 3.3.2 การเพิ่มมูลค่าในการพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพ
4. สร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ	4.1 การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชนด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	4.1.1 การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชน 4.1.2 การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
	4.2 การพัฒนาแผนงานและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	4.2.1 การสร้างความพร้อมและขีดความสามารถในการปรับตัวของชุมชน 4.2.2 การสร้างความสามารถในการปรับตัวของภาคส่วนต่างๆ
	4.3 การพัฒนาความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ	4.3.1 การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทความร่วมมือจากทุกภาคส่วน 4.3.2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือในเวทีระหว่างประเทศ

จากตารางที่ 2-1 พบว่า ภายใต้แต่ละแผนงานของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ มีรายละเอียดของมาตรการและแนวทางการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระบุเอาไว้ ในตารางที่ 2-2

ตารางที่ 2-2 สรุปแผนงาน มาตรการ และแนวทางปฏิบัติภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม	
กลยุทธ์ที่ 1.1 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
แผนงานที่ 1.1.1 ทรัพยากรป่าไม้ ส่งเสริมการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้และพื้นที่แนวกันชน รวมถึงส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจที่มีศักยภาพสูง หรือมีระบบตัดฟันยาวที่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้สิทธิชุมชนเข้าใช้ประโยชน์จากป่า โดยคำนึงถึงความเปราะบางเชิงนิเวศ ชีตจำกัด และศักยภาพในการฟื้นตัว	พื้นที่ที่มีสภาพป่า 40% ของพื้นที่ประเทศ
แผนงานที่ 1.1.2 ทรัพยากรน้ำ/น้ำบาดาล อนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำ และแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อให้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำ บรรเทาอุทกภัยในฤดูฝนรวมถึงเป็นแหล่งน้ำของชุมชนไว้ใช้ประโยชน์ในฤดูแล้ง ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติแหล่งน้ำที่มีอยู่เดิมและลำน้ำที่ตื้นเขิน ที่คำนึงถึงผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำ และการมีส่วนร่วมของประชาชน สำรวจพื้นที่กักเก็บน้ำผิวดินที่มีศักยภาพและเหมาะสมเพื่อกักเก็บน้ำเป็นแก้มลิง	ระดับการดำเนินการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการเพิ่มขึ้น
แผนงานที่ 1.1.3 ทรัพยากรดินและที่ดิน เร่งรัดการฟื้นฟูและปรับปรุงดินที่มีปัญหาและเสื่อมโทรมให้มีคุณภาพที่ดีเพื่อคืนความอุดมสมบูรณ์ของดิน ส่งเสริมให้ลดการใช้สารเคมีในพื้นที่สูงและพื้นที่ต้นน้ำ ควบคู่กับส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ และใช้มาตรการการอนุรักษ์ดินและน้ำ	ร้อยละของพื้นที่ดินที่ถูกทำให้เสื่อมโทรมเทียบกับพื้นที่ดินทั้งหมด
แผนงานที่ 1.1.4 ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และป่าชายเลนที่มีคุณค่าต่อระบบนิเวศ โดยเฉพาะปะการัง หญ้าทะเล และสิ่งมีชีวิตบริเวณชายฝั่งทะเล ส่งเสริมการทำประมงที่คำนึงถึงความสมดุลของทรัพยากรสัตว์น้ำ ระบบนิเวศ และการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งยกเลิกเครื่องมือประมงที่ทำลายล้าง	- ปะการังที่มีชีวิตมีปริมาณเพิ่มขึ้น - อัตราการจับสัตว์น้ำต่อการลงแรงประมงทะเล เพิ่มขึ้น
แผนงานที่ 1.1.5 ทรัพยากรธรณี พัฒนานโยบาย ฐานข้อมูล และเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลทรัพยากรแร่กับข้อมูลด้านอื่น โดยเฉพาะด้านสุขภาพ รวมถึงสร้างช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลและการรายงานผลการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่ สร้างกลไกเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชน ในการติดตามตรวจสอบ และดูแลผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากการทำเหมืองแร่	นโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ได้รับ ความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรี
แผนงานที่ 1.1.6 ความหลากหลายทางชีวภาพ อนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง รวมทั้งชนิดพันธุ์สัตว์และพืชเฉพาะถิ่น สัตว์และพืชหายากและใกล้สูญพันธุ์ให้เป็นฐานทรัพยากรที่มั่นคง ลดภัยคุกคามต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และพันธุ์กรรมของพืชและสัตว์จากการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมการพัฒนาและการใช้แนวคิดผู้ได้รับผลประโยชน์เป็นผู้จ่าย หรือการเก็บค่าบริการเชิงนิเวศ	อัตราการสูญเสียชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม ชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น และแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ

ตารางที่ 2-2 สรุปแผนงาน มาตรการ และแนวทางปฏิบัติภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 (ต่อ)

กลยุทธ์ที่ 1.2 การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืน	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
1.2.1 แผนงานการมีส่วนร่วมในการจัดการ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล รักษาติดตาม และตรวจสอบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในลักษณะหุ้นส่วนการพัฒนา การมีส่วนร่วมของชุมชนประมงชายฝั่ง การไม่เผาป่าหรือเผาเศษวัสดุทางการเกษตร มีการติดตาม เฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า และเฝ้าระวังการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	
1.2.2 แผนงานการเสริมสร้างศักยภาพการจัดการ จัดตั้งกลไกระดับชุมชนเพื่อพัฒนาให้เป็นชุมชนเชิงนิเวศ มีการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างกลมกลืนและพึ่งตนเองได้ และมีรายได้จากการรักษาระบบนิเวศ เพิ่มขีดความสามารถให้กับหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อเป็นเครือข่ายในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง การเฝ้าระวัง และป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากปัญหาการพัฒนา	
1.2.3 แผนงานการเสริมสร้างความรู้และความตระหนัก สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ประชาสัมพันธ์และอบรมให้ทราบถึงกฎหมายและสิทธิของตนเองในการดูแลและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น สนับสนุนและผลักดันให้ท้องถิ่น เป็นกลไกในการจัดการสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ให้ได้รับความรู้เรื่องสิทธิและเสรีภาพ เปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู	
กลยุทธ์ที่ 2.1 การป้องกัน ลด และขจัดมลพิษ	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
2.1.1 แผนงานการพัฒนาเครื่องมือกลไกการบริหารจัดการ ผลักดันการนำเครื่องมือ/กลไกทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างแรงจูงใจในการลดการปล่อยมลพิษ ณ แหล่งกำเนิดโดยเฉพาะการจัดเก็บภาษีการปล่อยมลพิษการเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ก่อมลพิษสูงการเรียกเก็บเงินค่ามัดจำ-คืนเงิน บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ต่างๆ และส่งเสริมหลักการ 3R (Reduce, Recycle, Reuse) มาปฏิบัติ	
2.1.2 แผนงานการจัดการน้ำเสีย สร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักด้านการจัดการน้ำเสียให้แก่ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการสนับสนุนให้มีระบบการจัดการน้ำเสีย มีการจัดการน้ำเสียให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ส่งเสริมให้ครัวเรือน ร้านอาหาร และอาคาร มีการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียขนาดเล็ก หรือมีการติดตั้งถังดักไขมันรวมถึงควบคุมอาคารขนาดใหญ่ให้มีการติดตั้งและเดินระบบบำบัดน้ำเสีย	คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน อยู่ในเกณฑ์ดี 80%

ตารางที่ 2-2 สรุปแผนงาน มาตรการ และแนวทางปฏิบัติภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 (ต่อ)

2.1.3 แผนงานการจัดการคุณภาพอากาศและเสียง ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำกับ ควบคุม และรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจให้ปลอดการเผาในพื้นที่ชุมชนและเกษตรกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยขอร่วมมือจากภาคเอกชนองค์กรพัฒนาเอกชน ชุมชน และประชาชน ในการสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ โดยไม่ให้มีการเผา ตลอดจนส่งเสริมการนำเศษวัสดุเหลือจากภาคเกษตรกรรมมาทำปุ๋ยอินทรีย์	คุณภาพอากาศมีจำนวนวันที่ค่าฝุ่นละออง PM₁₀ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน 99%
2.1.4 แผนงานจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และของเสียอันตราย ส่งเสริมการลดปริมาณขยะจากต้นทาง โดยงดหรือเลิกการใช้กล่องโฟม ถุงพลาสติก หรือวัสดุที่ย่อยสลายได้ยาก และขยายผลไปยังพื้นที่อื่น สนับสนุนการลดขยะอาหารอย่างมีส่วนร่วม กำหนดมาตรการการจัดการขยะทะเล โดยควบคุมกิจกรรมบริเวณชายฝั่ง ไม่ให้ทิ้งขยะมูลฝอยลงในทะเลรวมทั้งควบคุมปริมาณขยะมูลฝอยจากแผ่นดินที่มาจากแม่น้ำ ลำคลอง ให้ผู้ผลิต/ผู้จำหน่ายสินค้า และผู้ประกอบการที่มีการคัดแยกซากผลิตภัณฑ์/ซากบรรจุภัณฑ์/ของเสียอันตรายชุมชน ให้มีการจัดการที่ถูกต้องวิธีไม่เป็นอันตรายต่อสุขอนามัยของผู้คัดแยก และไม่เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม	- ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการไม่น้อยกว่า 75% และนำกลับมาใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่า 30% - ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องไม่น้อยกว่า 30%
กลยุทธ์ที่ 2.2 การเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
2.2.1 แผนงานการพัฒนาเครื่องมือทางการเงินและกฎหมาย สร้างกลไกการเยียวยาแก่ผู้ได้รับผลกระทบฉุกเฉิน จัดตั้งกองทุนฉุกเฉินเพื่อชดเชยค่ารักษาพยาบาล แก่ผู้ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม พัฒนากระบวนการยุติธรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และจัดตั้งองค์กรอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	
2.2.2 แผนงานการฟื้นฟูพื้นที่วิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์มลพิษในพื้นที่วิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ช่องทาง โดยเฉพาะมลสารที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบและความเสี่ยงต่อสุขภาพ	
กลยุทธ์ที่ 2.3 การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมชุมชน และสิ่งแวดล้อมอื่น	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
2.3.1 แผนงานการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน พัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีบทบาทในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน สิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์และพื้นที่สีเขียว เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชนให้มากขึ้น พัฒนาคุณภาพชีวิตและจัดสภาพแวดล้อมของชุมชน ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการติดตั้งระบบจัดการน้ำเสียขนาดเล็ก ถังดักไขมันของชุมชนริมน้ำ ลำคลอง และสนับสนุนการดูแลสภาพแวดล้อมและอนามัยสิ่งแวดล้อม อย่างมีส่วนร่วม	จำนวนพื้นที่สีเขียวในเมืองไม่น้อยกว่า 10 ตารางเมตรต่อคน
2.3.2 แผนงานการจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม จัดทำมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม สนับสนุนบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทุกภาคส่วนร่วมบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม	มาตรฐานคุณภาพของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมได้รับการพัฒนา

ตารางที่ 2-2 สรุปแผนงาน มาตรการ และแนวทางปฏิบัติภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน	
กลยุทธ์ที่ 3.1 การส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
3.1.1 แผนงานการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้ความรู้แก่ทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดความตระหนักและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและค่านิยมการใช้ชีวิตประจำวันในการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนสินค้าติดฉลากสิ่งแวดล้อม ฉลากสินค้าเกษตรอินทรีย์ ฉลากแสดงประสิทธิภาพการใช้พลังงานหรือทรัพยากรของสินค้า ฉลากแสดงการปล่อยก๊าซคาร์บอนออกสู่บรรยากาศ หรือโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แหล่งท่องเที่ยวที่มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และภาษาหรือวัสดุหรืออุปกรณ์พลาสติกชีวภาพที่สามารถย่อยสลายได้ในธรรมชาติ	- การบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากร (Material Footprint: MF) ของประเทศ - การบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากรต่อคน ลดลง
3.1.2 แผนงานการส่งเสริมพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานหมุนเวียนที่สะอาด และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนระดับครัวเรือนอาคารทั่วไป ชุมชน บริษัทเอกชน สถานที่ราชการ ติดตั้งระบบไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์ สร้างกลไกระบบการรวบรวม ขนส่ง และแปรรูปวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรที่มีต้นทุนต่ำ เพื่อนำของเสียหรือวัสดุเหลือใช้กลับมาแปรรูปเป็นพลังงาน หรือกลับมาใช้ประโยชน์	สัดส่วนการใช้พลังงานต่อจีดีพี ลดลง
กลยุทธ์ที่ 3.2 การส่งเสริมการผลิตและบริการที่ยั่งยืน	
3.2.1 แผนงานการเกษตร รณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อลดการใช้สารเคมีในภาคการเกษตร สนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทำการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมเงินทุนและกลไกทางการตลาด เพื่อจูงใจให้มีการทำการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและได้รับผลตอบแทนสูงขึ้น พัฒนามาตรฐานสินค้าการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาปุ๋ยอินทรีย์ที่เหมาะสมกับชนิดของดินและความต้องการสารอาหารของพืช พัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์หรือแนวทางการจัดเก็บภาษีสารเคมีที่เป็นอันตรายในภาคการเกษตร สำรวจและประกาศแนวเขตพื้นที่เกษตรอินทรีย์	ร้อยละของจำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช และร้อยละของพื้นที่เกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้น
3.2.2 แผนงานการอุตสาหกรรม ส่งเสริมการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเพิ่มความรับผิดชอบต่อสังคม การเข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียว การแบ่งปันบริการ การเครื่องมือ และทรัพยากรส่วนเกินที่เกิดจากการผลิตระหว่างอุตสาหกรรม ผลักดันให้ยกระดับมาตรฐานสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการให้เป็นสากล พัฒนาวិธีการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของสินค้า และองค์กรให้ได้มาตรฐาน และจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศในการประเมิน วัฏจักรชีวิต เร่งจัดทำบัญชีผลกระทบสิ่งแวดล้อมรายสินค้าด้านการปล่อยคาร์บอน การใช้น้ำ การใช้ทรัพยากร และรอยเท้าเชิงนิเวศ และสนับสนุนการวิจัยด้านเทคโนโลยีที่สะอาด	จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียวเพิ่มขึ้น และผ่านเกณฑ์ระดับสี่ขึ้นไป เพิ่มขึ้น
3.2.3 แผนงานการท่องเที่ยว พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ และชุมชนที่ให้บริการด้านการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี พัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทุกด้าน	จำนวนแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 2-2 สรุปแผนงาน มาตรการ และแนวทางปฏิบัติภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 (ต่อ)

กลยุทธ์ที่ 3.3 การพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
3.3.1 แผนงานการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างความรู้และความเข้าใจให้มีการอนุรักษ์ คุ้มครองทรัพยากรชีวภาพ ผลักดันให้มีการเข้าถึง และได้รับประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ พัฒนากลไกการบริหารจัดการผลประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพให้เกิดความยั่งยืน และสนับสนุนให้มีศูนย์เรียนรู้ในส่วนกลาง จังหวัด และท้องถิ่น	ประกาศใช้กฎระเบียบเกี่ยวกับการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ที่ครอบคลุมทรัพยากรชีวภาพ
3.3.2 แผนงานการเพิ่มมูลค่าในการพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพ พัฒนาศักยภาพของชุมชนในการใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มมูลค่าฐานทรัพยากรชีวภาพ สนับสนุนการจับคู่ธุรกิจผลิตภัณฑ์ที่ใช้ทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่นเชิงพาณิชย์ โดยให้มีการพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการที่เป็นสากล เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีชีวภาพในภาคอุตสาหกรรม รวมถึงพัฒนาฐานข้อมูลสายพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ	
กลยุทธ์ที่ 4.1 การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชนด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
4.1.1 การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชน ให้ความรู้ผู้ประกอบการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ผลิตและจำหน่ายสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มนวัตกรรม ผนวกรับประชาสัมพันธ์ เพื่อปลูกจิตสำนึกลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในชีวิตประจำวัน การเดินทาง การใช้จักรยาน ให้ความรู้ด้านผลกระทบ ความเสี่ยง และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสม	จำนวนประชากรที่เสียชีวิต สูญหาย ได้รับบาดเจ็บจากผลของภัยพิบัติทางธรรมชาติต่อประชากร 100,000 คน ลดลง
4.1.2 การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ส่งเสริมมาตรการจูงใจ/ภาษีในการใช้ยานพาหนะและการขนส่งสินค้าที่มีประสิทธิภาพ การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใช้พลังงานสะอาดและพลังงานทดแทน โดยผลิตพลังงานจากแสงอาทิตย์ โดยภาคเอกชนและท้องถิ่น การใช้วัสดุเหลือใช้จากการเกษตรของครัวเรือน ตลอดจนการรายงานข้อมูลการใช้พลังงานในทุกภาคส่วน และให้มีการอนุรักษ์และปลูกป่าเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก รวมถึงพัฒนางานวิจัยในการลดและดูดซับกักเก็บก๊าซเรือนกระจก	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศในภาคพลังงานและคมนาคมขนส่ง ลดลง 7 – 20% ภายในปี พ.ศ. 2563
กลยุทธ์ที่ 4.2 การพัฒนาแผนงานและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
4.2.1 การสร้างความพร้อมและขีดความสามารถในการปรับตัวของชุมชน เพิ่มประสิทธิภาพระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยธรรมชาติในพื้นที่เสี่ยง และพัฒนาศักยภาพของชุมชนในพื้นที่เสี่ยง ศึกษาวิจัยทางเลือกในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลักดันให้ท้องถิ่นจัดทำแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	จำนวนท้องถิ่นที่ได้บูรณาการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

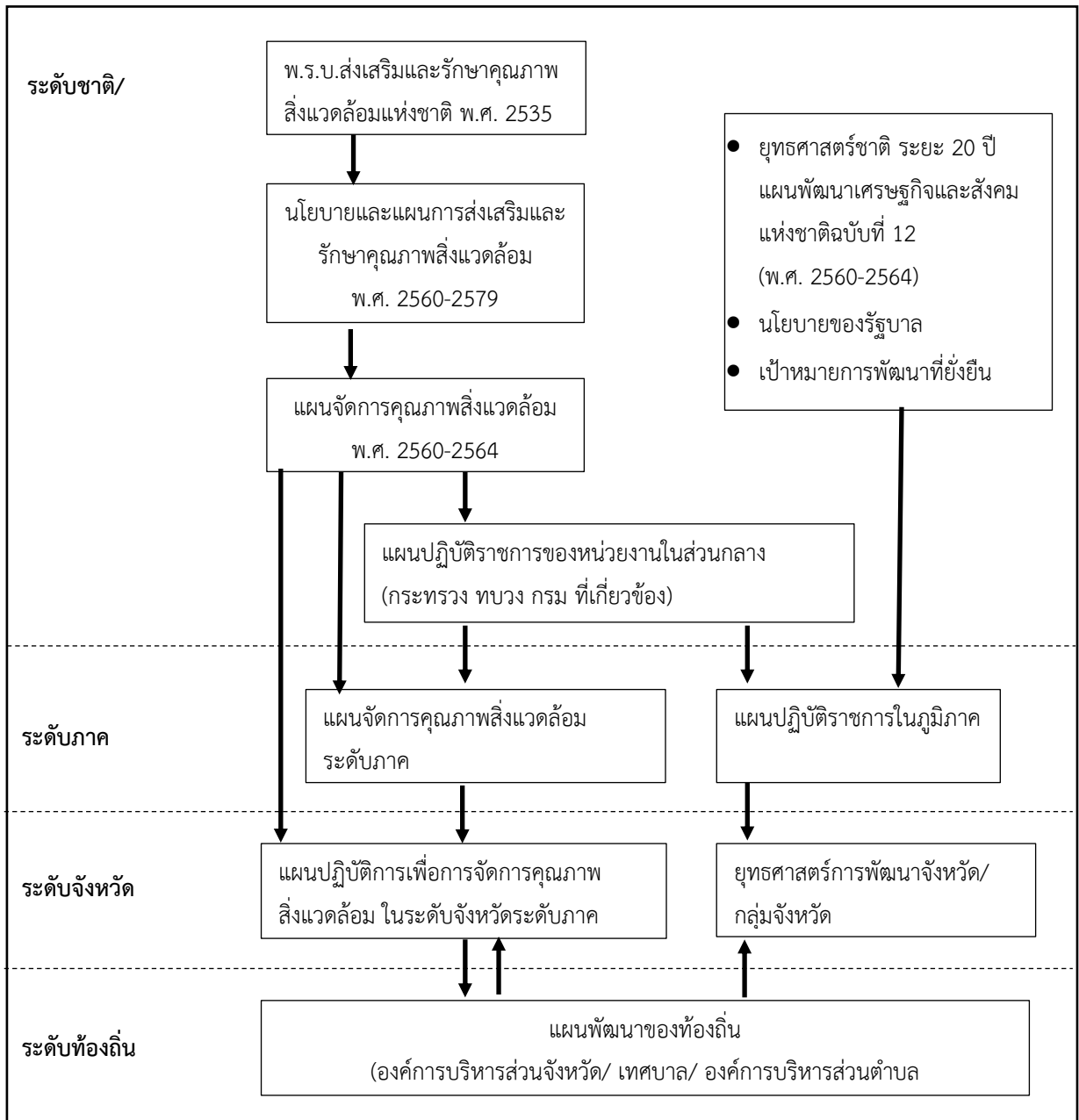
ตารางที่ 2-2 สรุปแผนงาน มาตรการ และแนวทางปฏิบัติภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 (ต่อ)

4.2.2 การสร้างความสามารถในการปรับตัวของภาคส่วนต่างๆ ประเมินสิ่งแวดล้อมในระดับยุทธศาสตร์ที่คำนึงถึงความเสี่ยงทางภูมิอากาศของพื้นที่ จัดทำแผนที่แสดงความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและให้มีการเฝ้าระวัง ติดตามพื้นที่ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบชลประทานเพื่อลดความเปราะบางภาคเกษตร อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว และชุมชน พัฒนาระบบขนส่งมวลชนที่มีประสิทธิภาพ	องค์กรหรือเครือข่ายรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติในพื้นที่ชุมชน เพิ่มขึ้น
กลยุทธ์ที่ 4.3 การพัฒนาความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ	
แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
4.3.1 การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เปิดเผยข้อมูลการเจรจาและแนวทางการปฏิบัติระหว่างประเทศให้ประชาชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขีดความสามารถให้แก่องค์กรและบุคลากรภาครัฐในการเจรจาและปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ติดตามมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลการค้าและการลงทุน	จำนวนความร่วมมือกับต่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีกิจกรรมการดำเนินงานในแต่ละปี เพิ่มขึ้น
4.3.2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือในเวทีระหว่างประเทศ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเงิน การถ่ายทอดเทคโนโลยี การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากร การวิจัยและพัฒนา ผลักดันให้มีแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาค สนับสนุนการวิจัยพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ และความตกลงทางการค้าที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม	

2.2 ความสัมพันธ์ของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมกับนโยบายอื่น

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ ระยะยาว (20 ปี) และถ่ายทอดเป็นแผนระยะสั้นและระยะปานกลาง 5 ปี คือ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 เพื่อให้แนวทางการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ และนโยบายของรัฐบาล ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) นโยบายของรัฐบาล และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ จะได้รับการนำไปถ่ายทอด เผยแพร่ ให้แก่ภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลาง ภูมิภาค จังหวัด และท้องถิ่นทั่วประเทศ เพื่อให้มีการนำไปใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนงาน/โครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระยะ 5 ปีข้างหน้า ดังแสดงในรูปที่ 2-1

รูปที่ 2-1 แสดงความเชื่อมโยงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและแผนจากระดับชาติถึงระดับท้องถิ่น

บทที่ 3

แนวทางการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 ไปสู่การปฏิบัติ

แนวทางการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 เป็นการนำมาตรการและแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้ในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ มาสรุปประเด็นสำคัญของแต่ละกลยุทธ์ เพื่อให้เห็นถึงเรื่องที่จะต้องดำเนินการให้ประสบความสำเร็จและ/หรือดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด รวมถึงมาตรการและแนวทางปฏิบัติ มีความเข้าใจต่อนำแนวทางดังกล่าวไปกำหนด แผนงาน โครงการ และกิจกรรม ของหน่วยงาน นอกจากนั้น ในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ ได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ซึ่งจะทำให้ภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องทั้งจากเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชน ได้มีแนวทางในการที่จะเข้ามาเป็นหุ้นส่วนในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในช่วงระยะเวลาดังกล่าวด้วย

แนวทางการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ มีเนื้อหาประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

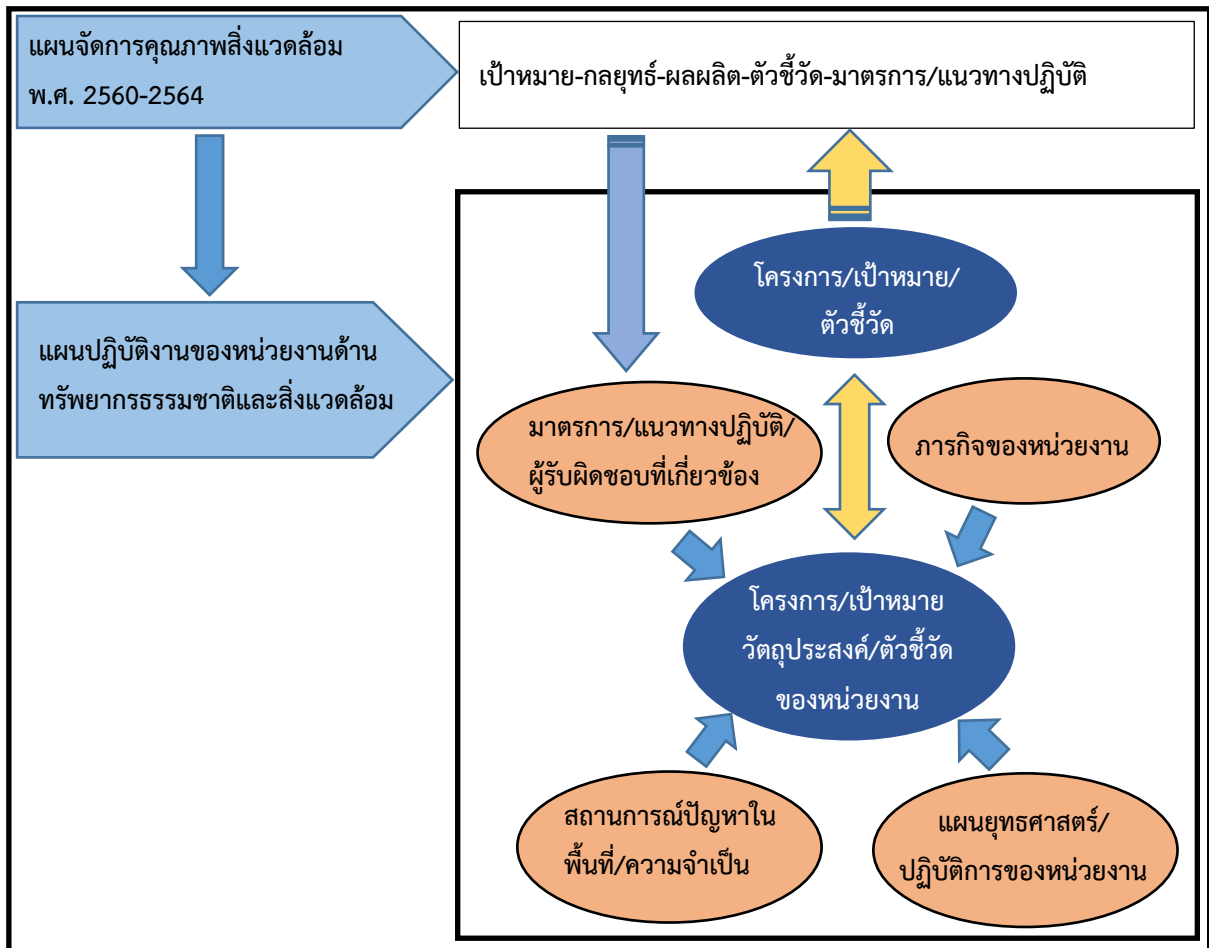
1. หลักคิดการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564
2. ขั้นตอนวิธีการจัดทำโครงการเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.1 หลักคิดการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564

การแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 ไปสู่การปฏิบัติ สามารถดำเนินการผ่านการจัดทำแผนงาน/โครงการ ของหน่วยงาน/องค์กร/ชุมชน ที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) พิจารณาสาระสำคัญของมาตรการและแนวทางปฏิบัติ เป้าหมาย และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ไปเป็นกรอบและแนวทางการจัดทำแผนงาน/โครงการ
- 2) นำมาตรการและแนวทางปฏิบัติดังกล่าว ที่สอดคล้องกับภารกิจหน่วยงาน/องค์กร/ชุมชน มาใช้เป็นแนวทางการจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3) ทบทวนภารกิจ และบทบาทของหน่วยงาน เพื่อกำหนดแผนงาน/โครงการ วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัดของหน่วยงาน ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4) พิจารณาสถานการณ์ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เพื่อกำหนดประเด็นปัญหาที่จะทำการแก้ไข รวมถึงการบรรลุเป้าหมายของการดำเนินแผนงาน/โครงการ
- 5) จัดทำแผนงาน/โครงการ ที่มีความสอดคล้องกับมาตรการ แนวทางปฏิบัติและตัวชี้วัด ที่ได้กำหนดในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ

ดังแสดงในรูปที่ 3-1

รูปที่ 3-1 แสดงการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564

3.2 ขั้นตอนการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ ไปสู่การปฏิบัติ

มาตรการและแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้ในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ ได้แบ่งตามยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ไว้เป็นหมวดหมู่ เพื่อให้มีแนวทางการแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ มีแนวทางการดำเนินงานในทิศทางเดียวกัน อีกทั้งเพื่อให้ผู้จัดทำแผนงาน/โครงการ สามารถนำไปเป็นกรอบในการวางแผนเพื่อแปลงไปสู่การจัดทำแผนงาน/โครงการ แก้ไขปัญหาร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ

การแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 นำแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ มาจัดทำเป็นกรอบในการจัดทำแผนงาน/โครงการ ดังแสดงในตารางที่ 2-1 โดยทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของมาตรการ และแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้ภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ จากนั้นจึงวิเคราะห์แยกแยะวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายย่อยๆ ลงไป เพื่อให้เกิดความเข้าใจเป้าหมายเหล่านั้นให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง นำแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ เพื่อนำมาจัดเตรียมแผนงานจัดการขยะมูลฝอยชุมชน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยนำมาจากแผนงานที่ 2.1.4 การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และของเสียอันตราย

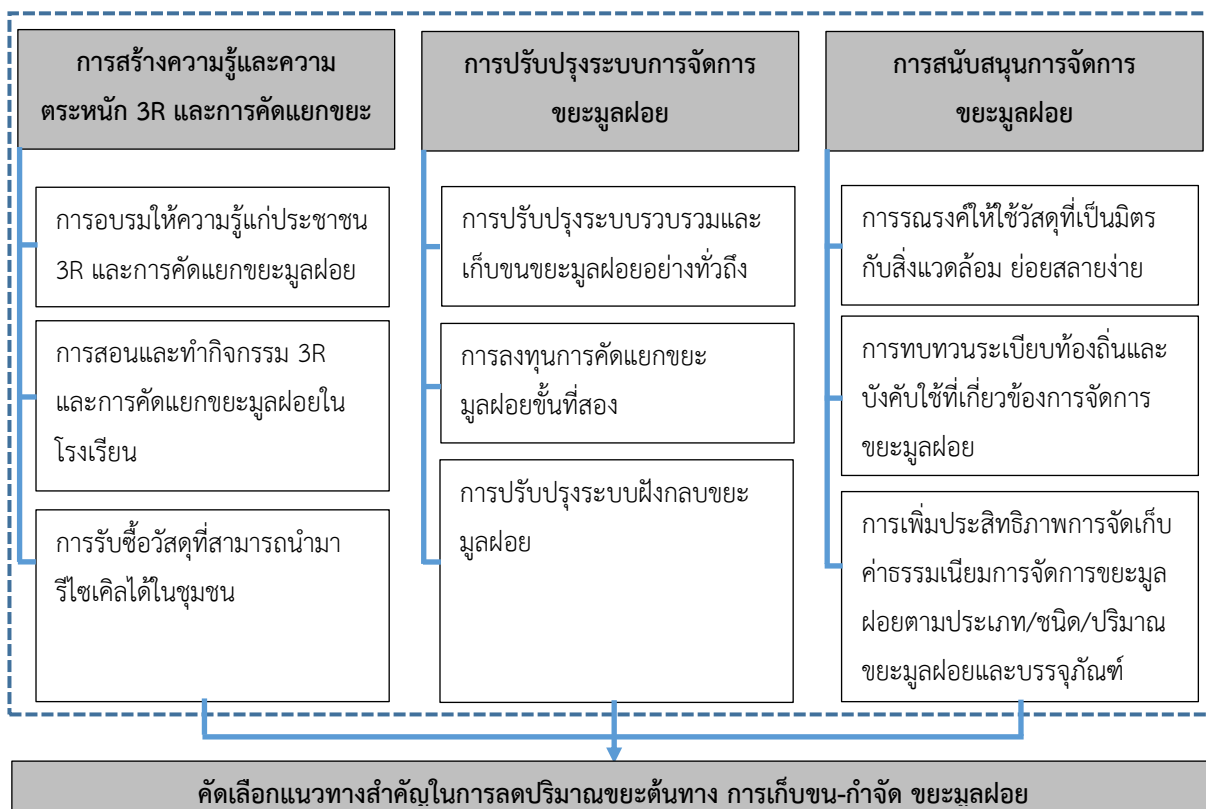
ปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะ การลดขยะจากต้นทาง ส่งเสริมมาตรการให้มีการคัดแยกขยะ การนำหลัก 3R (Reduce, Recycle, Reuse) หรือการลด การรีไซเคิล และการนำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อให้เกิดการนำวัสดุกลับมาใช้ซ้ำ นำขยะไปผลิตเป็นพลังงาน และทำยาสุดนำไปฝังกลบ

ขั้นตอนที่ 2 จัดกลุ่มหรือประเภทของโครงการ/กิจกรรม ที่จะดำเนินการให้มีลักษณะเป็นกลุ่มหรือประเภทเดียวกันเข้าด้วยกัน โดยการนำแนวทางที่สรุปได้ในขั้นตอนที่ 1 มากำหนดโครงการ/กิจกรรม รวมถึงลักษณะเครื่องมือ กลไก และทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินงาน และมีความสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน/องค์กร ครอบคลุมทุกๆ ด้าน อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ตัวอย่าง การเตรียมแผนงานจัดการขยะมูลฝอยชุมชน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยนำมาจากแผนงานที่ 2.1.4 การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และของเสียอันตราย

1. การอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน การสอนและจัดทำกิจกรรมในโรงเรียนร่วมกับเด็กนักเรียน เรื่อง การลดขยะจากต้นทาง รวมทั้งการลดปริมาณขยะ การรีไซเคิล และการนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่ (3R) และการคัดแยกขยะมูลฝอย การรับซื้อวัสดุที่สามารถนำมารีไซเคิลได้ของชุมชน
2. การปรับปรุงระบบการจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่ การปรับปรุงระบบรวบรวมและเก็บขนขยะมูลฝอยอย่างทั่วถึง การลงทุนการคัดแยกขยะมูลฝอยขั้นที่สอง และการปรับปรุงระบบฝังกลบขยะมูลฝอย
3. การสนับสนุนการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การรณรงค์ให้ใช้วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การทบทวนและบังคับใช้ระเบียบท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องการจัดการขยะมูลฝอย และการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะมูลฝอยตามประเภท/ชนิด/ปริมาณขยะมูลฝอยและบรรจุภัณฑ์

ตัวอย่าง การเตรียมแผนงานจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รูปที่ 3-2 แสดงการเตรียมแผนงานจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำสรุปสาระสำคัญของแผนงาน โดยแสดงรายละเอียดแผนงาน ดังมีองค์ประกอบดังนี้ ชื่อแผนงานพื้นที่ดำเนินการ กลุ่มเป้าหมาย ชื่อโครงการ/กิจกรรม เป้าหมายรวม วัตถุประสงค์ ผลผลิต ตัวชี้วัด วิธีการ/เครื่องมือจัดเก็บข้อมูล งบประมาณ และลักษณะโครงการ มีรายละเอียดดังนี้

- เป้าหมาย หมายถึง ระดับหรือมาตรฐานผลการปฏิบัติงานที่คาดหวัง หรือที่กำหนดของโครงการ
- วัตถุประสงค์ หมายถึง ประโยชน์ที่จะได้รับจากผลที่ปรากฏขึ้นภายหลังจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม และสามารถวัดได้
- ผลผลิต หมายถึง ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม
- ตัวชี้วัดผลสำเร็จ คือ เครื่องมือที่ใช้วัดผลการดำเนินงานที่ต้องการ ถึงการบรรลุผลสำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สามารถกำหนดตัวชี้วัดในเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพ ได้
- เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ คือ การระบุชนิดของวิธีการ ข้อมูล แหล่งข้อมูล ที่ใช้ในการตรวจสอบ เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน
- เงื่อนไขที่สำคัญ หมายถึง การระบุลักษณะหรือปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน หรืออาจเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้
- งบประมาณ และแหล่งงบประมาณ ควรระบุงบประมาณที่ต้องการจะใช้ดำเนินโครงการ และระบุถึงแหล่งงบประมาณที่จะขอรับ เช่น งบประมาณแผ่นดิน กองทุนสิ่งแวดล้อม งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด งบประมาณสนับสนุนจากท้องถิ่น การสนับสนุนจากภาคเอกชน และงบประมาณจากองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นต้น
- ลักษณะของโครงการ เป็นการระบุประเภทของโครงการที่จะดำเนินการ คือเป็นโครงการที่จะดำเนินการใหม่ หรือโครงการที่จะดำเนินการต่อเนื่องจากระยะที่ผ่านมา

ดังแสดงในตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 ตารางสรุปสาระสำคัญของแผนงาน/โครงการที่จะดำเนินการ

แผนงาน

พื้นที่ดำเนินการ.....

กลุ่มเป้าหมาย.....

สรุปสาระสำคัญ	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ			เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ						เงื่อนไขที่สำคัญ	
เป้าหมายรวม											
วัตถุประสงค์											
ผลผลิต											
โครงการ/กิจกรรม	วงเงิน (ล้านบาท)/ ปีงบประมาณ			รวมงบ (ล้านบาท)	แหล่งงบประมาณ					ลักษณะ โครงการ	
	2562	2563	2564		งบแผ่นดิน	กองทุน สวล.	งบจังหวัด	งบ อปท.	งบ อื่นๆ	ต่อเนื่อง	ใหม่
รวม											

ขั้นตอนที่ 4 จัดทำรายละเอียดของโครงการ หรือกิจกรรมที่จะดำเนินการ ที่จะนำมาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างเป็นระบบ โดยพิจารณาโครงการที่มีกิจกรรมสำคัญ สอดคล้องกับความจำเป็นของพื้นที่มากที่สุด

ตารางที่ 3-2 องค์ประกอบของการจัดทำโครงการควรจะมีองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบการจัดทำโครงการ	คำอธิบาย
1) ชื่อแผนงาน	ระบุชุดโครงการสำคัญที่จะดำเนินการและมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน
2) ชื่อโครงการ	ระบุประเด็นสำคัญที่จะดำเนินการ ที่มีความชัดเจน กระชับ และเข้าใจง่าย
3) หน่วยงานรับผิดชอบ	ระบุชื่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการหลักที่จะดำเนินโครงการให้บรรลุเป้าหมาย
4) หน่วยงานสนับสนุน	ระบุชื่อหน่วยงานผู้สนับสนุนโครงการ
5) หน่วยงานติดตามประเมินผล	ระบุชื่อหน่วยงานที่จะทำหน้าที่ในการประเมิน หรือประเด็นที่ควรประเมิน เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าหรือบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
6) ความเป็นมาของโครงการ	อธิบายถึงที่มาของปัญหา และสาเหตุจำเป็นที่จะต้องมีการจัดทำโครงการ โดยมีข้อมูลสำคัญของปัญหามาสนับสนุน อารวมถึงวิธีการแก้ไขหรืออุปสรรคในระหว่างที่ผ่านมา
7) ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น (แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564)	ระบุนโยบายระดับชาติ นโยบายของรัฐบาล ที่โครงการมีความสอดคล้อง
8) วัตถุประสงค์	สิ่งที่ต้องการจะได้รับหรือผลงานที่ได้จากการดำเนินโครงการ โดย วัตถุประสงค์ดังกล่าวต้องสอดคล้องกับภารกิจขององค์กรด้วย การกำหนด วัตถุประสงค์ที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้ — มีความชัดเจน เป็นรูปธรรม — สามารถวัดและประเมินผลงานได้ — สามารถทำให้บรรลุได้ — อยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง — กำหนดกรอบระยะเวลาดำเนินการที่แน่นอน
9) ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ระบุแนวทางการวัดผลการดำเนินงาน หรือความสำเร็จในการดำเนินงาน ที่สะท้อนถึงควมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
10) วิธีการดำเนินการ	การระบุรายละเอียดลำดับขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมย่อยต่างๆ ของโครงการ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

องค์ประกอบการจัดทำโครงการ	คำอธิบาย
11) แผนการดำเนินงาน	ระบุลักษณะกิจกรรมและระยะเวลาการดำเนินกิจกรรมที่ตั้งไว้ โดยมีจุดบอเวลาตั้งแต่เริ่มต้นและสิ้นสุด หรือแบ่งเป็นระยะการดำเนินโครงการในแต่ละช่วงปี
12) แผนงบประมาณ	การประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรม อาจจะจำแนกออกเป็นหมวดหมู่ เช่น ค่าดำเนินโครงการ ค่าบริหารจัดการโครงการ และค่าติดตามและประเมินผล เป็นต้น รวมถึงระบุแหล่งที่มาของงบประมาณด้วย
13) ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ระบุสิ่งที่จะได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อม จากการดำเนินโครงการ โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

ที่มา: ดัดแปลงจาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2558) “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการวิเคราะห์และประเมินโครงการ” เว็บไซต์ <http://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sec/Lom14/01-02-01.html>

ตัวอย่างการจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรม
ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 – 2564

ตัวอย่างที่ 1 แผนงานแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและปัญหาหมอกควัน

ตัวอย่างที่ 2 แผนงานป้องกันน้ำท่วมและบรรเทาภัยแล้ง

ตัวอย่างที่ 3 แผนงานจัดการปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์

ตัวอย่างที่ 4 แผนงานแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ

ตัวอย่างที่ 5 แผนงานการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ

ตัวอย่างที่ 1 แผนงานแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน

ขั้นตอนที่ 1 นำแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 มาจัดทำเป็นกรอบในการจัดทำแผนงาน/โครงการ

ส่งเสริมการฟื้นฟูป่าระบบนิเวศป่าไม้ กำหนดแนวเขตพื้นที่ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์และป่าเศรษฐกิจให้มีแนวเขตเดียวกัน รวมถึงส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจที่มีศักยภาพสูง หรือมีระบบตัดฟันยาวที่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้สิทธิชุมชนเข้าใช้ประโยชน์จากป่า โดยคำนึงถึงความปลอดภัยเชิงนิเวศ ชีตจำกัด และศักยภาพในการฟื้นตัว

อนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง รวมทั้งชนิดพืชเฉพาะถิ่น และพืชหายากและใกล้สูญพันธุ์ให้เป็นฐานทรัพยากรที่มั่นคง

อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และป่าชายเลนที่มีคุณค่าต่อระบบนิเวศ

ขั้นตอนที่ 2 จัดกลุ่มหรือประเภทของโครงการให้มีลักษณะเป็นกลุ่มหรือประเภทเดียวกันเข้าด้วยกัน

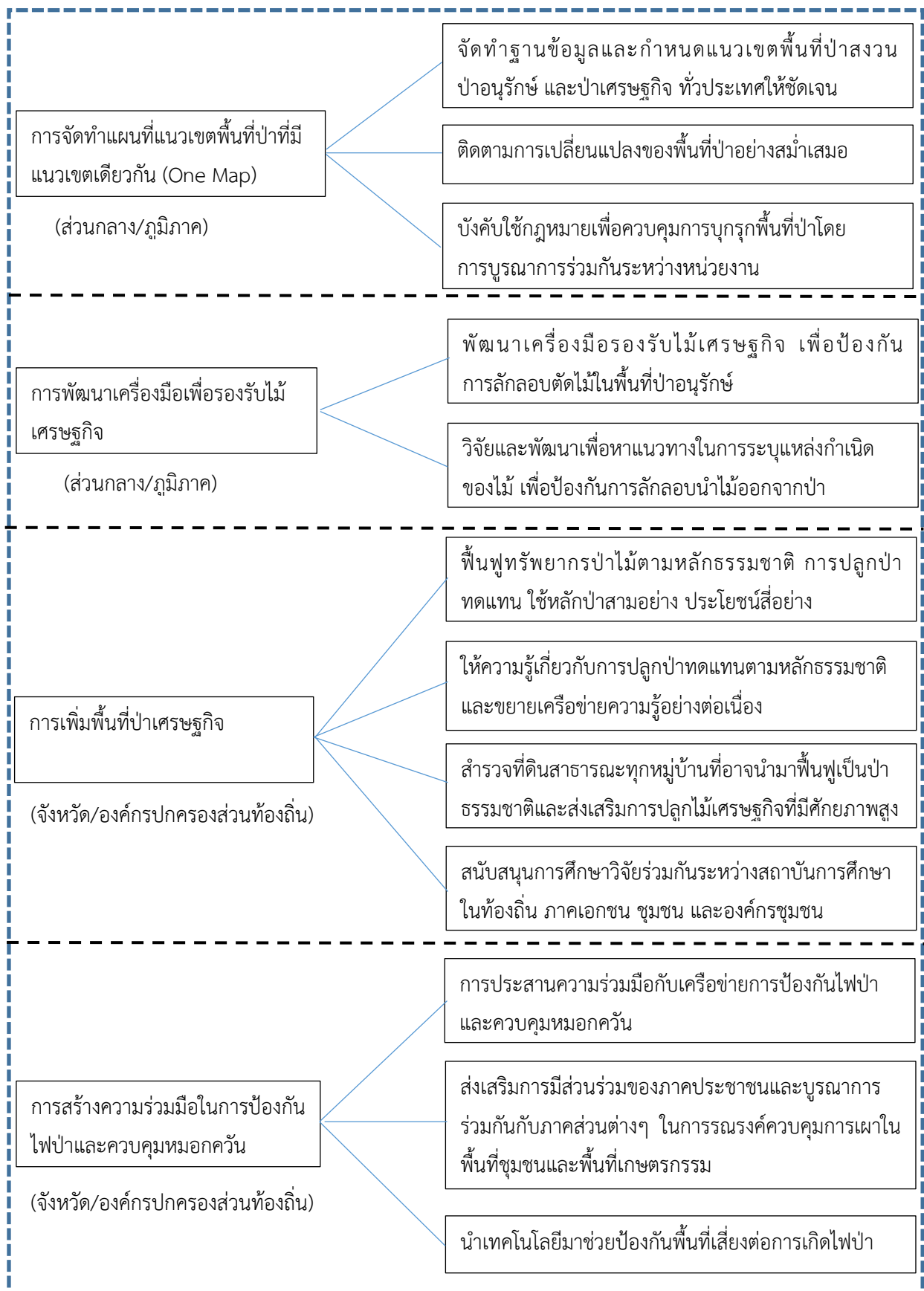
การกำหนดแนวเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์กับพื้นที่ทำกินและที่อยู่อาศัยของชุมชนให้ชัดเจน โดยการกำหนดเขตพื้นที่ป่าไม้ให้ชัดเจน และติดตามการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมการบุกรุกพื้นที่ป่าโดยการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำแนกเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

การพัฒนาเครื่องมือเพื่อรองรับไม้เศรษฐกิจ เพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ที่ต้องมีการพัฒนาเครื่องมือรองรับไม้เศรษฐกิจ และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อหาแนวทางในการระบุแหล่งกำเนิดของไม้ เพื่อป้องกันการลักลอบนำไม้ออกจากป่า

การเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมการฟื้นฟูป่าทรัพยากรป่าไม้ตามหลักธรรมชาติ การปลูกป่าทดแทน ใช้หลักป่าสามอย่าง ประโยชน์สี่อย่าง การให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกป่าทดแทนตามหลักธรรมชาติ และขยายเครือข่ายความรู้อย่างต่อเนื่อง ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของภาครัฐ เอกชน และชุมชน ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่ป่าธรรมชาติ นอกป่าอนุรักษ์ด้วยการสนับสนุนให้ใช้ที่ดินสาธารณะ หรือที่ดินอื่นๆ ที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นป่าชุมชน มีการสำรวจที่ดินสาธารณะของทุกหมู่บ้าน ที่อาจนำมาฟื้นฟูให้เป็นป่าธรรมชาติ โดยกำหนดขอบเขตพื้นที่ที่ชัดเจน และส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจที่มีศักยภาพสูง พร้อมสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น ภาคเอกชน ชุมชน และองค์กรชุมชน

การสร้างความร่วมมือในการป้องกันไฟป่าและควบคุมหมอกควัน โดยการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายการป้องกันไฟป่าและควบคุมหมอกควัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและบูรณาการร่วมกันกับภาคส่วนต่างๆ ในการรณรงค์ควบคุมการเผาในพื้นที่ชุมชนและพื้นที่เกษตรกรรม ตลอดจนนำเทคโนโลยีมาช่วยป้องกันพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า

แผนงานแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน

ขั้นตอนที่ 3 สรุปสาระสำคัญของแผนงานแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควันในภาคเหนือ

แผนงาน.....แก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน.....

พื้นที่ดำเนินการ.....ทั่วประเทศ.....

กลุ่มเป้าหมาย.....ประชาชนผู้ที่อาศัยหรือมีที่ดินทำกินอยู่ติดเขตหรืออยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ชุมชนที่มีพื้นที่ป่า.....

สรุปสาระสำคัญ	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ	เงื่อนไขที่สำคัญ
เป้าหมายรวม พื้นที่ป่าไม้ของประเทศเพิ่มขึ้น โดยมีพื้นที่ที่มีสภาพป่า 40% ของพื้นที่ประเทศ	พื้นที่ที่มีสภาพป่า 40% ของพื้นที่ประเทศ (พื้นที่ป่าอนุรักษ์ 25% และป่าเศรษฐกิจ 15%)	การใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) ในการประเมินพื้นที่ป่าไม้	นโยบายของประเทศและจังหวัดในเรื่องนี้คงเดิม
วัตถุประสงค์ เพื่อให้พื้นที่ป่าไม่มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และบูรณาการ และมีพื้นที่ที่มีสภาพป่าเพิ่มขึ้น	พื้นที่ที่มีสภาพป่าในเขตป่าอนุรักษ์และป่าเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น	การสัมภาษณ์และการสำรวจ	
ผลผลิต 1. แผนที่แนวเขตพื้นที่ป่าที่มีแนวเขตเดียวกันที่ได้รับการยอมรับ 2. มีการตัดไม้ในป่าอนุรักษ์ลดลง 3. พื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น 4. ไฟป่าและหมอกควันมีความถี่และความรุนแรงลดลงอย่างต่อเนื่อง	1. มีแผนที่แนวเขตป่าที่มีแนวเขตเดียวกัน 2. จำนวนครั้งของการจับกุมการลักลอบตัดและขนไม้ 3. พื้นที่ที่มีสภาพป่า 4. จำนวนวันที่มีไฟป่าและปริมาณหมอกควันเกินค่ามาตรฐาน	1. แผนที่แนวเขตพื้นที่ป่าที่มีแนวเขตเดียวกัน 2. รายงานการลักลอบตัดไม้และขนไม้ 3. รายงานการสำรวจพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าเศรษฐกิจ 4. เครื่องวัดฝุ่นละอองในอากาศ	
โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	งบประมาณ (บาท)
1. การจัดทำแผนที่แนวเขตพื้นที่ป่าที่มีแนวเขตเดียวกัน (One Map)	1. กรมป่าไม้ 2. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	1. กรมที่ดิน 2. กรมพัฒนาที่ดิน 3. สนง.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	
2. การพัฒนาเครื่องมือเพื่อรองรับไม้เศรษฐกิจ	1. กรมป่าไม้ 2. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	1. ทสจ. 2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3. ภาคเอกชน	

โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	งบประมาณ (บาท)
3. การเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ	1. กรมป่าไม้ 2. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ 3. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	1. ทสจ. 2. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 3. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 4. ภาคเอกชน 5. องค์การชุมชน	
4. การสร้างความร่วมมือในการป้องกันไฟป่าและควบคุมหมอกควัน	1. กรมป่าไม้ 2. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช 3. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 4. กรมควบคุมมลพิษ	1. ทสจ. 2. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 3. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	

ขั้นตอนที่ 4 จัดทำรายละเอียดของโครงการ หรือกิจกรรมที่จะดำเนินการ

(1) โครงการเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ

1. ชื่อแผนงาน	แก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน ในจังหวัด.....		
2. ชื่อโครงการ	เพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ		
3. หน่วยงานรับผิดชอบ	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด.....		
4. หน่วยงานสนับสนุน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน องค์กรเอกชน		
5. หน่วยงานติดตามประเมินผล	ทสจ. ร่วมกับ ผู้มีส่วนได้เสียในจังหวัด.....		
6. ความเป็นมาของโครงการ	ที่ผ่านมา ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัยและการเกษตรของประชาชนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงได้มีการบุกรุกทำลายป่าอย่างรุนแรง ทำให้พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัด ในปี พ.ศ. ที่มีอยู่จำนวน.....ไร่ และในปี พ.ศ. เหลือเพียง.....ไร่ ซึ่งลดลงไปเป็นจำนวนมาก ส่งผลเสียหายในด้านการขาดแคลนไม้ใช้สอยภายในประเทศ ผลกระทบต่อความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และมีปัญหาสิ่งแวดล้อมอื่น เช่น การสูญเสียความสมบูรณ์ของหน้าดิน การเกิดน้ำท่วมฉับพลัน ดินถล่ม จึงจำเป็นต้องเร่งรีบแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนั้น จำเป็นต้องฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้ให้กลับคืนมา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด..... จึงได้ร่วมกันกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน องค์กรเอกชน และประชาชน ปลุกป่าบริเวณพื้นที่.....ซึ่งเคยถูกบุกรุกทำลายมาก่อน เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และได้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อช่วยกันดูแลรักษาป่าไม้ ให้คงความอุดมสมบูรณ์ และยั่งยืนต่อไป		
7. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564		
8. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อให้เกิดรูปแบบการจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน		
9. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	1. จำนวนพื้นที่ที่ได้มีการปลูกต้นไม้ 2. จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม		
10. วิธีดำเนินการ	— จัดกิจกรรมการปลูกป่าในพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ — ให้ความรู้แก่ภาคส่วนต่างๆ ถึงความสำคัญในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้		
11. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ	
	— ปลูกป่าในพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ	2561-2564	
	— ให้ความรู้แก่เอกชน องค์กรชุมชน ปชช.	2561-2564	
12. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ
	ปลูกป่าในพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ	1,000,000	จังหวัด/ เอกชน/.....
	ให้ความรู้แก่ภาคส่วนต่างๆ	1,000,000	จังหวัด/ เอกชน/.....
13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: ประชาชนผู้ประกอบการอาชีพที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรป่าไม้ ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนในจังหวัด..... มีป่าไม้เพิ่มขึ้น		

(2) โครงการสร้างความร่วมมือในการป้องกันไฟฟ้าและควบคุมหมอกควัน

1. ชื่อแผนงาน	แก้ไขปัญหามอกควันในพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน ในจังหวัด.....		
2. ชื่อโครงการ	สร้างความร่วมมือในการป้องกันไฟฟ้าและควบคุมหมอกควัน		
3. หน่วยงานรับผิดชอบ	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด.....		
4. หน่วยงานสนับสนุน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน องค์กรเอกชน		
5. หน่วยงานติดตามประเมินผล	ทสจ. ร่วมกับ ผู้มีส่วนได้เสียในจังหวัด.....		
6. ความเป็นมาของโครงการ	ปัญหาหมอกควันภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือหลายจังหวัด ที่ทวีความรุนแรงขึ้น โดยใน 7 จังหวัด ที่ค่ามลพิษในอากาศเกินมาตรฐาน ทั้งเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน น่าน แพร่ ลำปาง และพะเยา ซึ่งที่จังหวัดพะเยามีค่ามลพิษในอากาศสูงสุดของภาคเหนือวัดได้ 194.58 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และยังมีแนวโน้มว่าจะสูงขึ้นอีกในหลายพื้นที่ ที่พบฝุ่นละอองสูงเกินเกณฑ์มาตรฐานและอยู่ในระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ และบางแห่งเครื่องบินไม่สามารถทำการขึ้นลงได้ สำหรับสาเหตุของหมอกควันฝุ่นละออง ซึ่งมีสาเหตุมาจากฝีมือมนุษย์ที่จุดไฟเผาวัชพืชในไร่ นา กับถางป่าเพื่อบุกรุกที่ โดยปัญหานี้ เริ่มตั้งแต่ปี 2539 และเกิดต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะในฤดูแล้ง ดังนั้นจึงต้องมีการลดและควบคุมการเผาในที่โล่งอย่างเร่งด่วน		
7. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564		
8. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการเกิดปัญหาและผลกระทบต่อหมอกควันพิษในภาคเหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือ		
9. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	จำนวนวันที่มีไฟฟ้าและปริมาณหมอกควันเกินค่ามาตรฐานลดลง		
10. วิธีดำเนินการ	— การให้การอบรม สัมมนา และรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้		
11. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ	
	— การให้การอบรม สัมมนา และรณรงค์ประชาสัมพันธ์	2561-2564	
12. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ
	การให้การอบรม สัมมนา และรณรงค์ประชาสัมพันธ์	500,000	จังหวัด/ อปท./ เอกชน
13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: ประชาชนมีคุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนมีคุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน		

ตัวอย่างที่ 2 แผนงานป้องกันน้ำท่วมและบรรเทาภัยแล้ง

ขั้นตอนที่ 1 นำแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 มาจัดทำเป็นกรอบในการจัดทำแผนงาน/โครงการ

การจัดเตรียมแผนงานป้องกันน้ำท่วมและบรรเทาภัยแล้งสำหรับจังหวัด.....

ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ตามธรรมชาติ แหล่งน้ำที่มีอยู่เดิม มีลำน้ำที่ตื้นเขิน โดยปรับปรุงทางระบายน้ำ และขจัดสิ่งกีดขวาง ที่ค้ำน้ำถึงผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำ จัดระบบชลประทานให้เหมาะสม สอดคล้องกับศักยภาพของกลุ่มน้ำ

สำรวจพื้นที่กักเก็บน้ำผิวดินที่มีศักยภาพและเหมาะสม เพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการกักเก็บน้ำเป็นแก้มลิง สำหรับไว้ใช้ในการอุปโภค บริโภค การสำรวจ พื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล

พัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทางธรรมชาติในพื้นที่เสี่ยง

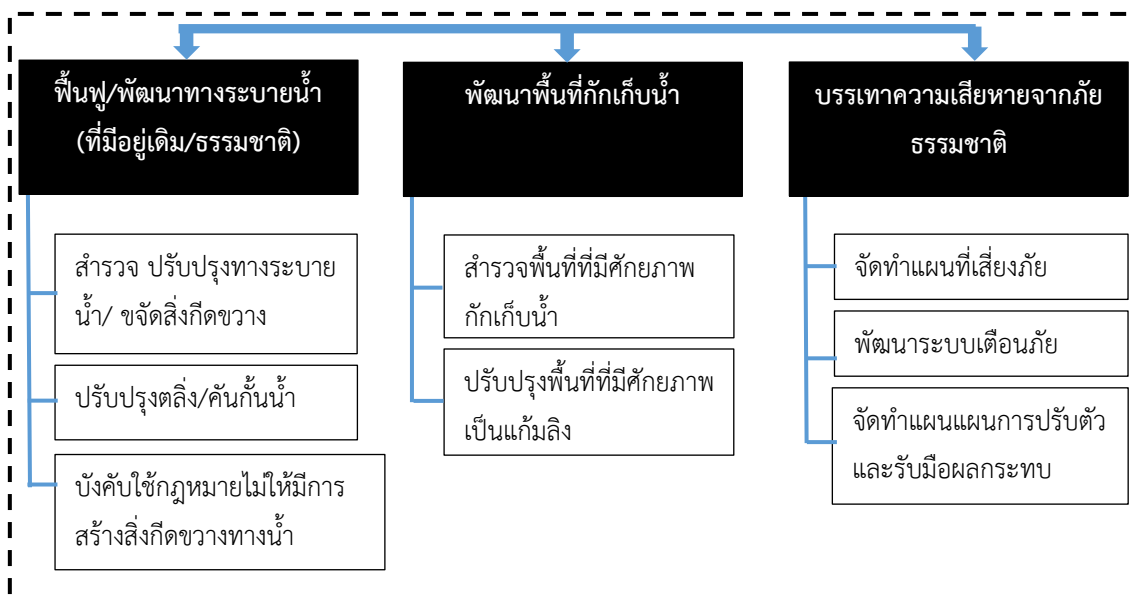
ขั้นตอนที่ 2 จัดกลุ่มหรือประเภทของโครงการ/กิจกรรม ที่จะดำเนินการให้มีลักษณะเป็นกลุ่มหรือประเภทเดียวกันเข้าด้วยกัน

ฟื้นฟู และพัฒนาทางระบายน้ำธรรมชาติ แหล่งน้ำที่มีอยู่เดิม และลำน้ำที่ตื้นเขิน โดยปรับปรุงทางระบายน้ำ และขจัดสิ่งกีดขวาง ที่ค้ำน้ำถึงผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำ รวมถึงปรับปรุงคันกั้นน้ำ ฝายทดน้ำ และประตูระบายน้ำให้มีประสิทธิภาพในการระบายน้ำ จัดระบบชลประทานให้เหมาะสม สอดคล้องกับศักยภาพของกลุ่มน้ำ และบังคับใช้กฎหมายไม่ให้มีการสร้างสิ่งกีดขวางทางน้ำ

สำรวจและพัฒนาพื้นที่กักเก็บน้ำผิวดินที่มีศักยภาพและเหมาะสม เพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการกักเก็บน้ำเป็นแก้มลิง สำหรับไว้ใช้ในการอุปโภค บริโภค โดยใช้พื้นที่สาธารณะของชุมชนให้เป็นแหล่งน้ำชุมชน รวมถึงเป็นการรองรับน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วม และการสำรวจ พัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล

พัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทางธรรมชาติในพื้นที่เสี่ยง จัดเตรียมพื้นที่อพยพรองรับ เพื่อรับมือกับภัยธรรมชาติที่อาจเกิดบ่อยครั้งและรุนแรงขึ้น ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนการปรับตัวและรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือความเสี่ยง

แผนงานป้องกันน้ำท่วมและภัยแล้ง

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำสรุปสาระสำคัญของแผนงาน

แผนงาน.....แผนงานป้องกันน้ำท่วมและภัยแล้ง.....

พื้นที่ดำเนินการ.....พื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วม/ภัยแล้งในจังหวัด.....

กลุ่มเป้าหมาย.....ประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วม/ภัยแล้งในจังหวัด.....

สรุปสาระสำคัญ	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ	เงื่อนไขที่สำคัญ
เป้าหมายรวม จังหวัด.....มีความสามารถ ในการรับมือกับสถานการณ์น้ำท่วม/ ภัยแล้งได้	- มูลค่าความเสียหายจาก ภัยน้ำท่วม/ภัยแล้ง - จิตสำนึกและความ ตระหนักของประชาชนใน พื้นที่เสี่ยง	- สถิติความเสียหายจาก ภัยน้ำท่วม/ภัยแล้ง - แบบสอบถาม	นโยบายของจังหวัด ให้มีความสำคัญต่อ ผลกระทบจากปัญหา น้ำท่วม/ภัยแล้ง
วัตถุประสงค์ เพื่อให้จังหวัดฯ มีแผนการป้องกันน้ำ ท่วม/ภัยแล้ง ที่มีประสิทธิภาพ คำนึงถึง ความปลอดภัยของประชาชน และความ เสียหายอื่นๆ	แผนงานด้านการป้องกัน น้ำท่วมและ/ภัยแล้ง ได้รับ การจัดลำดับความสำคัญ	แผนป้องกันน้ำท่วมและภัยแล้ง	
ผลผลิต 1. แม่น้ำ ลำคลองได้รับการปรับปรุง และมีการระบายน้ำที่ดี 2. มีแหล่งกักเก็บน้ำสำหรับการอุปโภค และบริโภคสำหรับชุมชนอย่างเพียงพอ 3. มีมาตรการป้องกันและบรรเทา ความเสียหายจากน้ำท่วมที่ชัดเจน	1. พื้นที่ที่ถูกน้ำท่วมใน ฤดูน้ำหลาก 2. พื้นที่ที่ได้รับ ผลกระทบจากภัยแล้ง 3. มีแผนแผนการปรับตัว และรับมือผลกระทบจาก ภัยธรรมชาติ มีระบบเตือน ภัยจากภัยธรรมชาติ และ มีแผนที่เสี่ยงภัยจากภัย ธรรมชาติ	1. รายงานการป้องกันน้ำท่วม และความเสียหายจาก น้ำท่วม 2. รายงานเรื่องการขาดแคลน น้ำใช้อุปโภค-บริโภค 3. รายงานความเสียหายจากภัย ธรรมชาติ	
โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	งบประมาณ(บาท)
1. ปรับปรุงทางระบายน้ำ 1.1 สำรวจ ปรับปรุงทางระบายน้ำ/ ขจัดสิ่งกีดขวาง 1.2 ปรับปรุงตลิ่งและคันกั้นน้ำ 1.3 บังคับใช้กฎหมายไม่ให้มีการ สร้างสิ่งกีดขวางทางน้ำ	1. องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น 2. โครงการชลประทาน	1. สนง.โยธาธิการและผังเมือง จังหวัด 2. กรมเจ้าท่าจังหวัด	8,000,000

โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	งบประมาณ(บาท)
2. พัฒนาพื้นที่กักเก็บน้ำ 2.1 สำรวจพื้นที่ที่มีศักยภาพกักเก็บน้ำ 2.2 ปรับปรุงพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็นแก้มลิงของชุมชน ประชาชน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1.โครงการชลประทาน 2.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	3,000,000
3. จัดทำแผนบรรเทาความเสียหายจากภัยธรรมชาติ 3.1 จัดทำแผนการปรับตัวและรับมือผลกระทบจากภัยธรรมชาติ 3.2 พัฒนาระบบเตือนภัยจากภัยธรรมชาติ 3.3 จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยจากภัยธรรมชาติ	1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2. สนง.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	1.โครงการชลประทาน 2.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด 3. สนง.จังหวัด	3,000,000

ขั้นตอนที่ 4 จัดทำรายละเอียดของโครงการ หรือกิจกรรมที่จะดำเนินการ

(1) โครงการปรับปรุงทางระบายน้ำ

1. ชื่อแผนงาน	แผนงานป้องกันน้ำท่วมและภัยแล้ง ในจังหวัด.....		
2. ชื่อโครงการ	ปรับปรุงทางระบายน้ำ		
3. หน่วยงานรับผิดชอบ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับโครงการชลประทาน		
4. หน่วยงานสนับสนุน	สนง.โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด		
5. หน่วยงานติดตามประเมินผล	ทสจ. ร่วมกับ ผู้มีส่วนได้เสียในจังหวัด.....		
6. ความเป็นมาของโครงการ	ในช่วงฤดูฝนของปีที่ผ่านมา พื้นที่อำเภอของจังหวัด..... ประสบกับปัญหาน้ำท่วมขัง ระบายน้ำไม่ทัน ทำให้ประชาชนได้รับมีความเดือดร้อนจากการเกิดน้ำท่วมขัง ดังนั้น จึงต้องมีการขุดลอกคลองเพื่อระบายน้ำ เพื่อให้ น้ำไหลลงสู่แหล่งกักเก็บน้ำ หรือแม่น้ำให้เร็วที่สุด และควรให้มีการขุดสระในพื้นที่ไว้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้เพื่อทำการเกษตรในหน้าแล้ง ทำให้ประชาชนในพื้นที่ มีน้ำใช้เพื่อการอุปโภค บริโภค และใช้เพื่อการเกษตรได้		
7. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564		
8. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อปรับปรุงทางระบายน้ำ ให้น้ำไหลลงสู่แม่น้ำ แหล่งกักเก็บน้ำ ได้รวดเร็ว ไม่เกิดการท่วมขังให้ประชาชนได้รับผลกระทบ		
9. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	1. พื้นที่ที่ถูกน้ำท่วม 2. จำนวนครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม		
10. วิธีดำเนินการ	—สำรวจ ปรับปรุงทางระบายน้ำ/ จัดตั้งสิ่งกีดขวาง ปรับปรุงตลิ่งและคันกันน้ำ บังคับใช้กฎหมายไม่ให้มีการสร้างสิ่งกีดขวางทางน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ		
11. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม		พ.ศ. ที่ดำเนินการ
	— สำรวจ ปรับปรุงทางระบายน้ำ/ จัดตั้งสิ่งกีดขวาง		2561-2564
	— ปรับปรุงตลิ่งและคันกันน้ำ		2561-2564
12. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ
	สำรวจ ปรับปรุงทางระบายน้ำ/ จัดตั้งสิ่งกีดขวาง	1,000,000	จังหวัด/ เอกชน/.....
	ปรับปรุงตลิ่งและคันกันน้ำ	1,000,000	จังหวัด/ เอกชน/.....
13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนในจังหวัด.....		

(2) โครงการพัฒนาพื้นที่กักเก็บน้ำ

1. ชื่อแผนงาน	แผนงานป้องกันน้ำท่วมและภัยแล้ง ในจังหวัด.....									
2. ชื่อโครงการ	พัฒนาพื้นที่กักเก็บน้ำ									
3. หน่วยงานรับผิดชอบ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น									
4. หน่วยงานสนับสนุน	โครงการชลประทาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.)									
5. หน่วยงานติดตามประเมินผล	ทสจ. ร่วมกับ ผู้มีส่วนได้เสียในจังหวัด.....									
6. ความเป็นมาของโครงการ	ในช่วงฤดูแล้งของปีที่ผ่านมา พื้นที่อำเภอของจังหวัด..... ประสบกับปัญหาภัยแล้ง ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำ ดังนั้นจึงต้องจัดให้มีสถานที่เก็บกักน้ำตามจุดต่างๆ เพื่อทำหน้าที่เป็นบึงพักน้ำให้หน้าน้ำ โดยรองรับน้ำฝน ฉะนั้น เมื่อฝนตก น้ำฝนจึงไหลลงสู่ทางระบายน้ำ และถูกขังไว้ในพื้นที่กักเก็บน้ำ หากมีปริมาณน้ำมาก จะรอเวลาให้คลองต่าง ๆ ซึ่งเป็นทางระบายน้ำหลักพร่องน้ำพอจะรับน้ำได้ จึงค่อย ๆ ระบายน้ำลง เป็นการช่วยลดปัญหาน้ำท่วมซึ่งได้ในระดับหนึ่ง และควรให้มีการขุดสระในพื้นที่ไว้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้เพื่อทำการเกษตรในหน้าแล้ง ทำให้ประชาชนในพื้นที่ มีน้ำใช้เพื่อการอุปโภค บริโภค และใช้เพื่อการเกษตรได้									
7. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564									
8. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อปรับปรุงแหล่งกักเก็บน้ำ ให้ประชาชนในจังหวัดมีน้ำใช้ในหน้าแล้งอย่างพอเพียง									
9. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	1. พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง 2. จำนวนครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง									
10. วิธีดำเนินการ	1. สำรวจพื้นที่ที่มีศักยภาพกักเก็บน้ำ 2. ปรับปรุงพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็นแก้มลิงของชุมชน									
11. แผนการดำเนินงาน	<table border="1"> <thead> <tr> <th>กิจกรรม</th><th>พ.ศ. ที่ดำเนินการ</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>— สำรวจพื้นที่ที่มีศักยภาพกักเก็บน้ำ</td><td>2561-2564</td></tr> <tr> <td>— ปรับปรุงพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็นแก้มลิงของชุมชน</td><td>2561-2564</td></tr> </tbody> </table>	กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ	— สำรวจพื้นที่ที่มีศักยภาพกักเก็บน้ำ	2561-2564	— ปรับปรุงพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็นแก้มลิงของชุมชน	2561-2564			
กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ									
— สำรวจพื้นที่ที่มีศักยภาพกักเก็บน้ำ	2561-2564									
— ปรับปรุงพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็นแก้มลิงของชุมชน	2561-2564									
12. แผนงบประมาณ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>กิจกรรม</th><th>งบประมาณ (บาท)</th><th>แหล่งงบประมาณ</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>สำรวจพื้นที่ที่มีศักยภาพกักเก็บน้ำ</td><td>1,000,000</td><td>จังหวัด/ เอกชน/.....</td></tr> <tr> <td>ปรับปรุงพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็นแก้มลิงของชุมชน</td><td>1,000,000</td><td>จังหวัด/ เอกชน/.....</td></tr> </tbody> </table>	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ	สำรวจพื้นที่ที่มีศักยภาพกักเก็บน้ำ	1,000,000	จังหวัด/ เอกชน/.....	ปรับปรุงพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็นแก้มลิงของชุมชน	1,000,000	จังหวัด/ เอกชน/.....
กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ								
สำรวจพื้นที่ที่มีศักยภาพกักเก็บน้ำ	1,000,000	จังหวัด/ เอกชน/.....								
ปรับปรุงพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็นแก้มลิงของชุมชน	1,000,000	จังหวัด/ เอกชน/.....								
13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนในจังหวัด.....									

(3) โครงการจัดทำแผนบรรเทาความเสียหายจากภัยธรรมชาติ

1. ชื่อแผนงาน	แผนงานป้องกันน้ำท่วมและภัยแล้ง ในจังหวัด.....		
2. ชื่อโครงการ	จัดทำแผนบรรเทาความเสียหายจากภัยธรรมชาติ		
3. หน่วยงานรับผิดชอบ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนง.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด		
4. หน่วยงานสนับสนุน	โครงการชลประทาน ทสจ. สนง.จังหวัด		
5. หน่วยงานติดตามประเมินผล	ทสจ. ร่วมกับ ผู้มีส่วนได้เสียในจังหวัด.....		
6. ความเป็นมาของโครงการ	ปัจจุบันการเกิดภัยธรรมชาติมีแนวโน้มทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น สร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และของทางราชการเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะพื้นที่ของจังหวัด..... ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม ดินถล่ม เป็นประจำทุกๆ ปี ดังนั้น จังหวัด..... จึงเห็นควรหาแนวทางเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงลดและบรรเทาความสูญเสียที่จะเกิดขึ้น โดยการจัดให้มีการจัดทำแผนบรรเทาความเสียหายจากภัยธรรมชาติ การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยจากภัยธรรมชาติ และการพัฒนาระบบเตือนภัยจากภัยธรรมชาติ		
7. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564		
8. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อลดและบรรเทาความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นจากภัยธรรมชาติ		
9. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	1. มีแผนแผนการปรับตัวและรับมือผลกระทบจากภัยธรรมชาติ 2. มีระบบเตือนภัยจากภัยธรรมชาติ และ 3. มีแผนที่เสี่ยงภัยจากภัยธรรมชาติ		
10. วิธีดำเนินการ	1. จัดทำแผนการปรับตัวและรับมือผลกระทบจากภัยธรรมชาติ 2. พัฒนาระบบเตือนภัยจากภัยธรรมชาติ 3. จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยจากภัยธรรมชาติ		
11. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ	
	— จัดทำแผนการปรับตัวและรับมือผลกระทบฯ	2561-2564	
	— พัฒนาระบบเตือนภัยจากภัยธรรมชาติ	2561-2564	
	— จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยจากภัยธรรมชาติ	2561-2564	
12. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ
	จัดทำแผนการปรับตัวและรับมือฯ	1,000,000	จังหวัด/ เอกชน/.....
	พัฒนาระบบเตือนภัย	12,000,000	จังหวัด
	จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย	4,000,000	จังหวัด
13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนในจังหวัด.....		

ตัวอย่างที่ 3 แผนงานจัดการปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์

ขั้นตอนที่ 1 นำแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 มาจัดทำเป็นกรอบในการจัดทำแผนงาน/โครงการ

การจัดเตรียมแผนงานจัดการปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับจังหวัด.....

สร้างจิตสำนึกในการลดการปล่อยมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด การเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ก่อมลพิษสูง การเรียกเก็บเงินค้ำมัดจำ - คืนเงินบรรจุภัณฑ์ และส่งเสริมหลักการ 3Rs (Reduce, Recycle, Reuse)

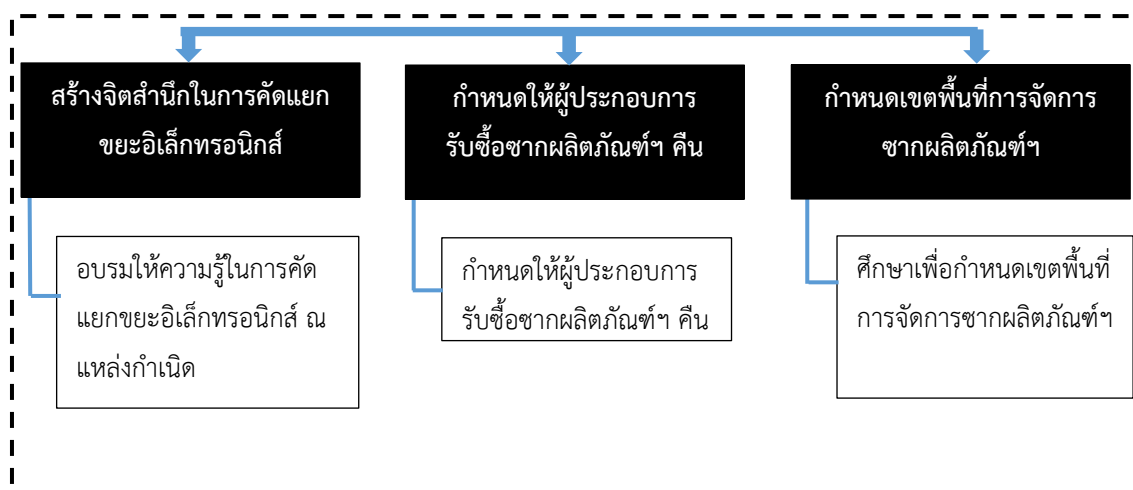
ขั้นตอนที่ 2 จัดกลุ่มหรือประเภทของโครงการ/กิจกรรม ที่จะดำเนินการให้มีลักษณะเป็นกลุ่มหรือประเภทเดียวกันเข้าด้วยกัน

สร้างจิตสำนึกในการคัดแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์ ณ แหล่งกำเนิด และส่งเสริมไม่ทิ้งขยะอิเล็กทรอนิกส์ปะปนขยะมูลฝอยชุมชน

การกำหนดให้ผู้ประกอบการผลิตและจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ที่ก่อให้เกิดขยะอันตรายรับซื้อซากผลิตภัณฑ์เหล่านั้นทั้งหมดสภาพคืน

ศึกษาแนวทางการกำหนดเขตพื้นที่การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่

แผนงานจัดการปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำสรุปลำดับสำคัญของแผนงาน

แผนงาน.....แผนงานจัดการปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์.....

พื้นที่ดำเนินการ.....พื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์ ในจังหวัด.....

กลุ่มเป้าหมาย.....ประชาชน ที่อยู่ในพื้นที่ที่มีการทิ้งขยะอิเล็กทรอนิกส์ปะปนในขยะชุมชน ในจังหวัด.....

สรุปลำดับสำคัญ	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ	เงื่อนไขที่สำคัญ
เป้าหมายรวม จังหวัด.....มีการจัดการ ปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์อย่างถูกต้อง ตามหลักวิชาการ	- ปริมาณขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	- สถิติปริมาณขยะอิเล็กทรอนิกส์ - แบบสอบถาม	นโยบายของประเทศ และจังหวัดให้ ความสำคัญต่อปัญหา การจัดการขยะ อิเล็กทรอนิกส์
วัตถุประสงค์ เพื่อให้จังหวัดสามารถจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	จัดสำนึกในการคัดแยก ขยะอิเล็กทรอนิกส์	การสัมภาษณ์/แบบสัมภาษณ์	
ผลผลิต 1. ประชาชนมีจิตสำนึกในการคัดแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์ 2. ผู้ประกอบการที่มีการรับซื้อซากผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์คืน 3. เขตพื้นที่การจัดการซากผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ในแต่ละจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	1. ปริมาณขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่ถูกทิ้งปะปนขยะมูลฝอยชุมชน 2. จำนวนผู้ประกอบการที่รับซื้อซากผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์คืน 3. มีพื้นที่จัดการซากผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ในแต่ละจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	1. รายงานองค์ประกอบขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่ปะปนขยะมูลฝอยชุมชน 2. แบบสำรวจ 3. แบบสำรวจ	
โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	งบประมาณ(บาท)
1. สร้างจิตสำนึกในการคัดแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1. สนง.สิ่งแวดล้อมภาค 2. ทสจ.	1000,000
2. กำหนดให้ผู้ประกอบการรับซื้อซากผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์คืน	กรมควบคุมมลพิษ	1. กระทรวงพาณิชย์	10,000,000
3. กำหนดเขตพื้นที่การจัดการซากผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์	กรมควบคุมมลพิษ	1. สนง.โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด 2. ทสจ.	5,000,000

ขั้นตอนที่ 4 จัดทำรายละเอียดของโครงการ หรือกิจกรรมที่จะดำเนินการ

(1) โครงการสร้างจิตสำนึกในการคัดแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์

1. ชื่อแผนงาน	จัดการปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์ ในจังหวัด.....		
2. ชื่อโครงการ	สร้างจิตสำนึกในการคัดแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์		
3. หน่วยงานรับผิดชอบ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
4. หน่วยงานสนับสนุน	สนง.สิ่งแวดล้อมภาค และ ทสจ.		
5. หน่วยงานติดตามประเมินผล	ทสจ. ร่วมกับ ผู้มีส่วนได้เสียในจังหวัด.....		
6. ความเป็นมาของโครงการ	ปัจจุบันปริมาณซากผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปี พ.ศ. มีปริมาณ.....ตัน และในปี พ.ศ. เพิ่มขึ้นเป็น ตัน และมีประชาชนหลายพื้นที่ได้มีการนำซากผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์มาคัดแยกอย่างไม่ถูกหลักสุขาภิบาล และมีการนำไปทิ้งหรือเผาในพื้นที่สาธารณะ ทำให้ปริมาณโลหะหนักที่อยู่ในซากผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว ละลายปะปนสู่สิ่งแวดล้อม และเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดความตระหนักเกี่ยวกับการจัดการซากผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างถูกหลักวิชาการจึงควรทำการประชาสัมพันธ์ อบรม และสาธิตแนวทาง เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนได้รับทราบและเกิดความเข้าใจในการคัดแยกซากผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์เหล่านั้น เพื่อให้มีการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ		
7. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564		
8. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดความตระหนักเกี่ยวกับการจัดการซากผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างถูกหลักวิชาการ		
9. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ปริมาณขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่ถูกทิ้งปะปนขยะมูลฝอยชุมชน		
10. วิธีดำเนินการ	อบรม ประชาสัมพันธ์ และการสาธิตการคัดแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์		
11. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ	
	— อบรม ประชาสัมพันธ์ และการสาธิต	2561-2564	
	— สำรวจปริมาณขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่ทิ้งปะปนขยะมูลฝอยชุมชน	2561-2564	
12. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ
	อบรม ประชาสัมพันธ์ และการสาธิต	100,000	จังหวัด/ เอกชน/ อบท.
	สำรวจปริมาณขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่ทิ้งปะปนขยะมูลฝอยชุมชน	200,000	จังหวัด/ อบท.
13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: ประชาชนในจังหวัด ที่มีการคัดแยกซากผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่ถูกหลักวิชาการ ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนในจังหวัด.....		

ตัวอย่างที่ 4 แผนงานการจัดการปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

ขั้นตอนที่ 1 นำแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 มาจัดทำเป็นกรอบในการจัดทำแผนงาน/โครงการ

การจัดเตรียมแผนงานจัดการปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง สำหรับจังหวัด.....

กำหนดและจำแนกเขตพื้นที่ที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ตามระดับความรุนแรงและความเร่งด่วนของปัญหา หรือมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาล่วงหน้า เพื่อใช้กำหนดมาตรการการป้องกันและแก้ไขพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการกัดเซาะชายฝั่งให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งลดการก่อสร้างที่ส่งผลให้เกิดการกัดเซาะชายฝั่ง

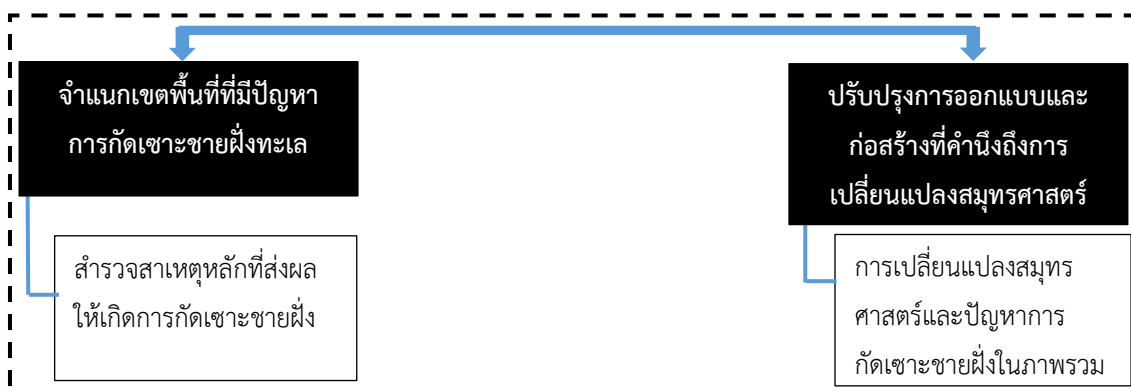
ปรับปรุงการออกแบบและมาตรฐานการก่อสร้างเขตชุมชน อุตสาหกรรมและโครงสร้างพื้นฐานบริเวณชายฝั่งทะเล โดยคำนึงถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสมุทรศาสตร์และปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในภาพรวม

ขั้นตอนที่ 2 จัดกลุ่มหรือประเภทของโครงการ/กิจกรรม ที่จะดำเนินการให้มีลักษณะเป็นกลุ่มหรือประเภทเดียวกันเข้าด้วยกัน

กำหนดและจำแนกเขตพื้นที่ที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ตามระดับความรุนแรงและความเร่งด่วนของปัญหา หรือมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาล่วงหน้า เพื่อใช้กำหนดมาตรการการป้องกันและแก้ไขพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการกัดเซาะชายฝั่งให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งลดการก่อสร้างที่ส่งผลให้เกิดการกัดเซาะชายฝั่ง

ปรับปรุงการออกแบบและมาตรฐานการก่อสร้างเขตชุมชน อุตสาหกรรมและโครงสร้างพื้นฐานบริเวณชายฝั่งทะเล โดยคำนึงถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสมุทรศาสตร์และปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในภาพรวม

แผนงานการจัดการปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำสรุปลงสาระสำคัญของแผนงาน

แผนงาน.....แผนงานการจัดการปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง.....

พื้นที่ดำเนินการ.....พื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง.....ในจังหวัด.....

กลุ่มเป้าหมาย.....ประชาชน.....ที่อยู่ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่มีการปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง.....ในจังหวัด.....

สรุปลงสาระสำคัญ	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ	เงื่อนไขที่สำคัญ
เป้าหมายรวม จังหวัด.....มีการจัดการ ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งได้อย่าง เหมาะสม	- ชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะได้รับ การจัดการตามแนวทาง มาตรการ มีโครงสร้างที่ เหมาะสม	- การสำรวจ	นโยบายของประ- เทศและจังหวัดให้ ความสำคัญต่อ ปัญหาการกัดเซาะ ชายฝั่ง
วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการ ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งอย่างเป็น ระบบ และมีส่วนร่วม	ชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะ ได้รับการป้องกันอย่าง เหมาะสม	การสัมภาษณ์/แบบสัมภาษณ์	
ผลผลิต 1. ผลการจำแนกเขตพื้นที่ที่มีปัญหา การกัดเซาะชายฝั่งทะเลในระดับที่ แตกต่างกัน 2. การออกแบบและก่อสร้างที่คำนึงถึง การเปลี่ยนแปลงสมุทรศาสตร์	1. พื้นที่ชายฝั่งทะเล ได้รับการจำแนก ระดับผลกระทบจาก การกัดเซาะชายฝั่ง 2. มีการศึกษาการ เปลี่ยนแปลงสมุทร ศาสตร์	1. รายงานการจำแนกระดับ ผลกระทบจากการกัดเซาะ ชายฝั่ง 2. รายงานผลการศึกษา การเปลี่ยนแปลงสมุทร ศาสตร์	
โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	งบประมาณ(บาท)
1. จำแนกเขตพื้นที่ที่มีปัญหา การกัดเซาะชายฝั่งทะเล	กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง	1. ทสจ.	6,000,000
2. ปรับปรุงการออกแบบและก่อสร้าง ที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลง สมุทรศาสตร์	กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง	1. สกว.	15,000,000

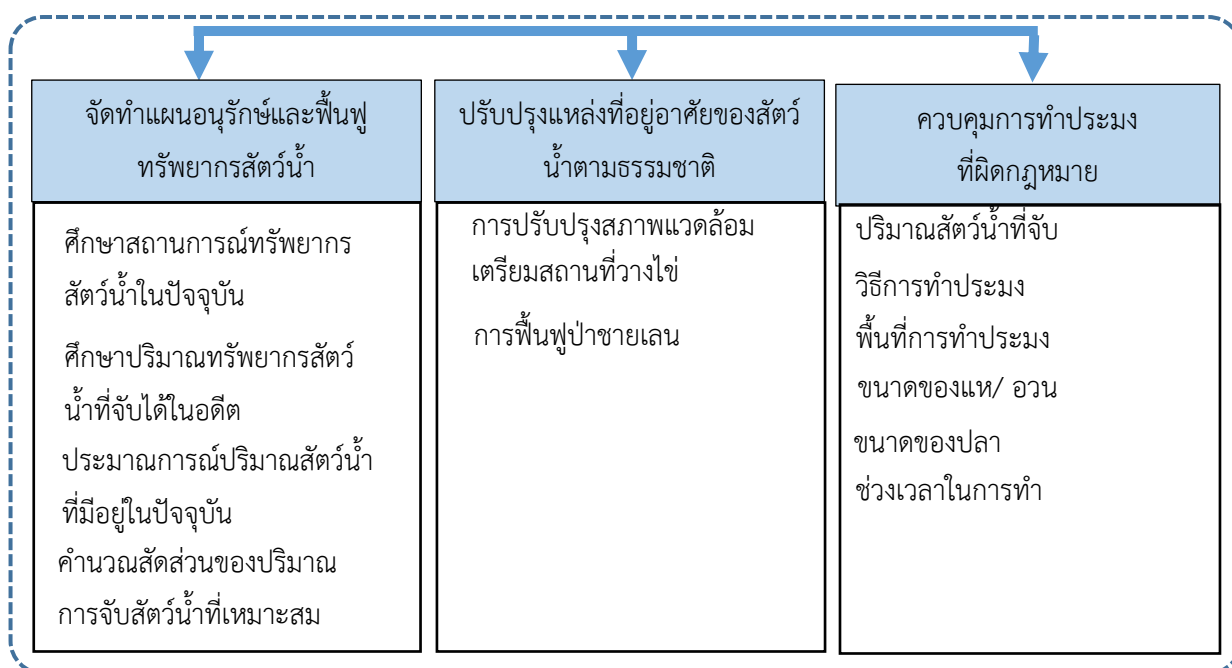
ตัวอย่างที่ 5 แผนงานการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ

ขั้นตอนที่ 1 นำแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564 มาจัดทำเป็นกรอบในการจัดทำแผนงาน/โครงการ

การจัดเตรียมแผนงานการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในจังหวัด.....โดยนำมาจากแผนงานที่ 1.1.4 ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และป่าชายเลนที่มีคุณค่าต่อระบบนิเวศ โดยเฉพาะปะการัง หญ้าทะเล และสิ่งมีชีวิตบริเวณชายฝั่งทะเล เพื่ออนุรักษ์พันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตทางทะเล และคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่มีคุณค่า จัดหาพื้นที่อนุรักษ์เพื่อคุ้มครองระบบนิเวศที่สำคัญ ควบคุมภัยคุกคาม โครงการที่ทาลายระบบนิเวศและแหล่งอาหารของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่ง และส่งเสริมการประเมินทรัพยากรประมง (Fisheries Stock Assessment) เพื่อใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับศักยภาพ

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำแผนงานการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำสรุปลักษณะสำคัญของแผนงานการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในจังหวัด.....

แผนงาน.....การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในจังหวัด.....

พื้นที่ดำเนินการ.....พื้นที่ชายฝั่งทะเลในจังหวัด.....และลุ่มน้ำแม่กลอง.....

กลุ่มเป้าหมาย.....ชาวประมง ประชาชนที่ประกอบอาชีพประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำใน จังหวัด.....

สรุปลักษณะสำคัญ	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ	เงื่อนไขที่สำคัญ
เป้าหมายรวม ทรัพยากรสัตว์น้ำในจังหวัด..... และลุ่มน้ำแม่กลอง ได้รับการอนุรักษ์ และฟื้นฟู	ปริมาณการจับสัตว์น้ำได้ ต่อหน่วย (Catch per Unit) เพิ่มขึ้น	การสัมภาษณ์	นโยบายของจังหวัด ในเรื่องนี้ ไม่เปลี่ยนแปลง
วัตถุประสงค์ เพื่อให้จังหวัดฯ มีแนวทางอนุรักษ์และ ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำอย่าง ยั่งยืน	การมีจิตสำนึกที่ดีของ ประชาชนที่มีอาชีพ เกี่ยวกับการประมงและ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	แบบสอบถาม	ส่งเสริมให้มีการขึ้น ทะเบียนชาวประมง ที่เป็นแรงงานต่าง ด้าวอย่างจริงจัง
ผลผลิต 1. แผนอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร สัตว์น้ำที่เหมาะสมกับจังหวัดฯ 2. รูปแบบการประมงที่ยั่งยืน 3. แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น โดยการปลูกป่าชายเลน	 1.1 สถิติการประมง จำแนก ตามชนิดพันธุ์ ประเภท และ แหล่งที่พบ 1.2 รายละเอียดของแผน อนุรักษ์ และฟื้นฟู ทรัพยากรสัตว์น้ำ 2.1 จำนวนครั้งของการ ตกเตือน และการจับกุม การทำประมงที่ผิด กฎหมาย 2.2 จำนวนครั้งของการจัด กิจกรรมให้ความรู้การจัด ประชุมเชิงปฏิบัติการ และ จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม 3.1 สถิติพื้นที่ป่าชายเลน สถิติพื้นที่ป่าปลูกทดแทน ทั้งหมด	 1.1 รายงานการศึกษา/สำรวจ 1.2 แผนแม่บทการอนุรักษ์ และ ฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ 2.1 การสัมภาษณ์ 2.2 การสัมภาษณ์ 3. การสำรวจและวิเคราะห์ ภาพถ่ายทางอากาศ/ดาวเทียม	

โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	งบประมาณ(บาท)
1. จัดทำแผนอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ	สนง.ประมงจังหวัด/ อบจ.	1. ทสจ. 2. สถานีพัฒนาป่าชายเลน 3. คณะประมง/เกษตรศาสตร์ 4. สนง.เกษตรจังหวัด 5. ศูนย์วิจัยและพัฒนากุ้งทะเล จังหวัด.....	2,000,000
2. ควบคุมการทำประมงที่ผิดกฎหมาย และ เผยแพร่วิธีการประมงแบบยั่งยืน	อปท./ สนง.ประมงจังหวัด	1. ทสจ. 2. สนง.บริหารจัดการทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	3,000,000
3. อนุรักษ์ที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของทรัพยากรสัตว์น้ำและการปลูกป่าชายเลน	สถานีพัฒนาป่าชายเลน ทสจ. อปท.	1. สนง.ประมงจังหวัด	2,000,000

ขั้นตอนที่ 4 จัดทำรายละเอียดของโครงการ หรือกิจกรรมที่จะดำเนินโครงการจัดทำแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ

(1) โครงการจัดทำแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ

1. ชื่อแผนงาน	การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในจังหวัด.....		
2. ชื่อโครงการ	จัดทำแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ		
3. หน่วยงานรับผิดชอบ	สนง.ประมงจังหวัด/ อบจ.		
4. หน่วยงานสนับสนุน	ทสจ./ สถานีพัฒนาป่าชายเลน/ คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์/ สนง.เกษตรจังหวัด/ ศูนย์วิจัยและพัฒนากุ้งทะเลจังหวัด.....		
5. หน่วยงานติดตามประเมินผล	ทสจ. ร่วมกับ ผู้มีส่วนได้เสียในจังหวัด.....		
6. ความเป็นมาของโครงการ	แม้ว่าผลผลิตกุ้งมวลรวมจังหวัดจะเพิ่มขึ้น แต่ผลผลิตกุ้งมวลรวมจังหวัดของภาคประมง ในปี พ.ศ. 2558 (356 ล้านบาท) กลับลดลงเหลือเพียงครึ่งหนึ่งของปี พ.ศ. 2554 (658 ล้านบาท) จากผลการสำรวจความคิดเห็นของภาคส่วนต่างๆ แสดงให้เห็นว่า ปัญหารุนแรงที่สุดด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด..... คือ “ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” ดังนั้น การสำรวจศึกษาข้อมูลด้านสภาพปัจจุบันของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งจัดทำแผนแม่บทเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูสัตว์น้ำ จึงเป็นเรื่องที่ต้องเร่งดำเนินการ		
7. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564		
8. วัตถุประสงค์ของโครงการ	จัดทำแผนแม่บทเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในจังหวัด.....		
9. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	เนื้อหาของแผนแม่บทเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในจังหวัด.....		
10. วิธีดำเนินการ	1. ค้นหาข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบันของทรัพยากรสัตว์น้ำ 2. ค้นหาข้อมูลการจับทรัพยากรสัตว์น้ำในอดีต 3. ประเมินสภาพปัจจุบันของทรัพยากรสัตว์น้ำและกำหนดเป้าหมายควบคุม 4. จัดทำแผนแม่บทรวมเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ		
11. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ	
	— สำรวจข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบันและปริมาณการจับสัตว์น้ำในอดีต	2561	
	— แผนแม่บทเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ	2562-2564	
12. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ
	สำรวจข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบันและปริมาณการจับสัตว์น้ำในอดีต	1,000,000	จังหวัด
	แผนแม่บทเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ	1,000,000	จังหวัด
13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: ประชาชนผู้ประกอบการอาชีพที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรสัตว์น้ำ ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนในจังหวัด..... มีสัตว์น้ำบริโภคอย่างพอเพียง		

(2) โครงการควบคุมการทำประมงที่ผิดกฎหมายและเผยแพร่การทำประมงอย่างยั่งยืน

1. ชื่อแผนงาน	การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในจังหวัด.....		
2. ชื่อโครงการ	ควบคุมการทำประมงที่ผิดกฎหมายและเผยแพร่วิธีการประมงแบบยั่งยืน		
3. หน่วยงานรับผิดชอบ	สนง.ประมงจังหวัด/ อปท.		
4. หน่วยงานสนับสนุน	ทสจ./ สนง.บริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง		
5. หน่วยงานติดตามประเมินผล	ทสจ. ร่วมกับ ผู้มีส่วนได้เสียในจังหวัด.....		
6. ความเป็นมาของโครงการ	แม้ว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดจะเพิ่มขึ้น แต่ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดของภาคประมง ในปีพ.ศ. 2558 (356 ล้านบาท) กลับลดลงเหลือเพียงครึ่งหนึ่งของปี พ.ศ. 2554 (658 ล้านบาท) จากผลการสำรวจความคิดเห็นของภาคส่วนต่างๆ แสดงให้เห็นว่า ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่รุนแรงที่สุดของจังหวัด..... คือ “ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” ดังนั้น หากมีการควบคุมปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ การจับในปริมาณที่เหมาะสม รวมทั้งการอนุบาลสัตว์น้ำแต่ละสายพันธุ์ ทำให้สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำได้อย่างต่อเนื่อง การควบคุมการทำประมงที่ยั่งยืน และเผยแพร่วิธีการดังกล่าวให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ		
7. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564		
8. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อให้เกิดรูปแบบการประมงที่ยั่งยืน		
9. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	1. จำนวนครั้งของการเตือนและการจับกุมการทำประมงที่ผิดกฎหมาย 2. จำนวนครั้งของการจัดกิจกรรมให้ความรู้และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ และจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม		
10. วิธีดำเนินการ	1. ควบคุมการทำประมงที่ผิดกฎหมายและเผยแพร่วิธีการทำประมงที่ยั่งยืน 2. ให้ความรู้แก่ชาวประมงถึงความสำคัญในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ และเพิ่มความตระหนัก		
11. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม		พ.ศ. ที่ดำเนินการ
	— ควบคุมการทำประมงที่ผิดกฎหมาย		2561-2562
	— ให้ความรู้แก่ชาวประมง		2561-2564
12. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ
	ควบคุมการทำประมงผิดกฎหมาย	1,000,000	จังหวัด/ อปท.
	ให้ความรู้แก่ชาวประมง	1,000,000	จังหวัด/ อปท.
13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: ประชาชนผู้ประกอบการอาชีพที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรสัตว์น้ำ ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนในจังหวัด..... มีสัตว์น้ำบริโภคอย่างพอเพียง		

(3) โครงการอนุรักษ์แหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของทรัพยากรสัตว์น้ำและการปลูกป่าชายเลน

1. ชื่อแผนงาน	การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในจังหวัด.....		
2. ชื่อโครงการ	อนุรักษ์ที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติและเพิ่มที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำโดยปลูกป่าชายเลน		
3. หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานีพัฒนาป่าชายเลน/ ทสจ./ อปท.		
4. หน่วยงานสนับสนุน	สนง.ประมงจังหวัด		
5. หน่วยงานติดตามประเมินผล	ทสจ. ร่วมกับ ผู้มีส่วนได้เสียในจังหวัด.....		
6. ความเป็นมาของโครงการ	แม้ว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดจะเพิ่มขึ้น แต่ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดของภาค ประมง ในปีพ.ศ. 2558 (356 ล้านบาท) กลับลดลงเหลือเพียงครึ่งหนึ่งของปี พ.ศ. 2554 (658 ล้านบาท) จากผลการสำรวจความคิดเห็นของภาคส่วนต่างๆ แสดงให้เห็นว่า ปัญหารุนแรงที่สุดด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด..... คือ “ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” นอกจากนี้การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลส่งผลให้ที่อยู่อาศัยทางธรรมชาติของสัตว์น้ำ อาทิ ป่าชายเลนลดปริมาณลงอย่างเห็นได้ชัดใน ระยะที่ผ่านมา เกิดการกัดเซาะชายฝั่งในอัตรา 1 - 5 เมตรต่อปี ทางด้านตะวันออก ของอ่าวไทย' ดังนั้น การอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชายเลนนับเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วน ทั้งใน ด้านป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งและอนุรักษ์ที่อยู่อาศัยทางธรรมชาติของสัตว์น้ำ		
7. ความสอดคล้องกับนโยบายอื่น	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564		
8. วัตถุประสงค์ของโครงการ	สร้างแหล่งที่อยู่อาศัยทางธรรมชาติของทรัพยากรสัตว์น้ำและลดปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง จากการเพิ่มพื้นที่ป่าชายเลน		
9. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	สถิติพื้นที่ป่าชายเลน และสถิติพื้นที่ป่าปลูกทดแทนทั้งหมด		
10. วิธีดำเนินการ	การอนุรักษ์ที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของทรัพยากรสัตว์ทะเล เช่น ป่าชายเลน และเพิ่มที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัยให้กับสัตว์ทะเลโดยการฟื้นฟูป่าชายเลน		
11. แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม	พ.ศ. ที่ดำเนินการ	
	— การฟื้นฟูป่าชายเลน	2561-2564	
12. แผนงบประมาณ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ
	การฟื้นฟูป่าชายเลน	1,000,000	จังหวัด/ อปท.
13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง: ประชาชนผู้ประกอบการอาชีพที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรสัตว์น้ำ ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม: ประชาชนในจังหวัด..... มีสัตว์น้ำบริโภคอย่างพอเพียง		

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2558) “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการวิเคราะห์และประเมินโครงการ”

สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2559 เว็บไซต์

<http://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sec/Lom14/01-02-01.html>

สมภารธรรณ ศิโธศรีไซ. (2558) “การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ” สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2559

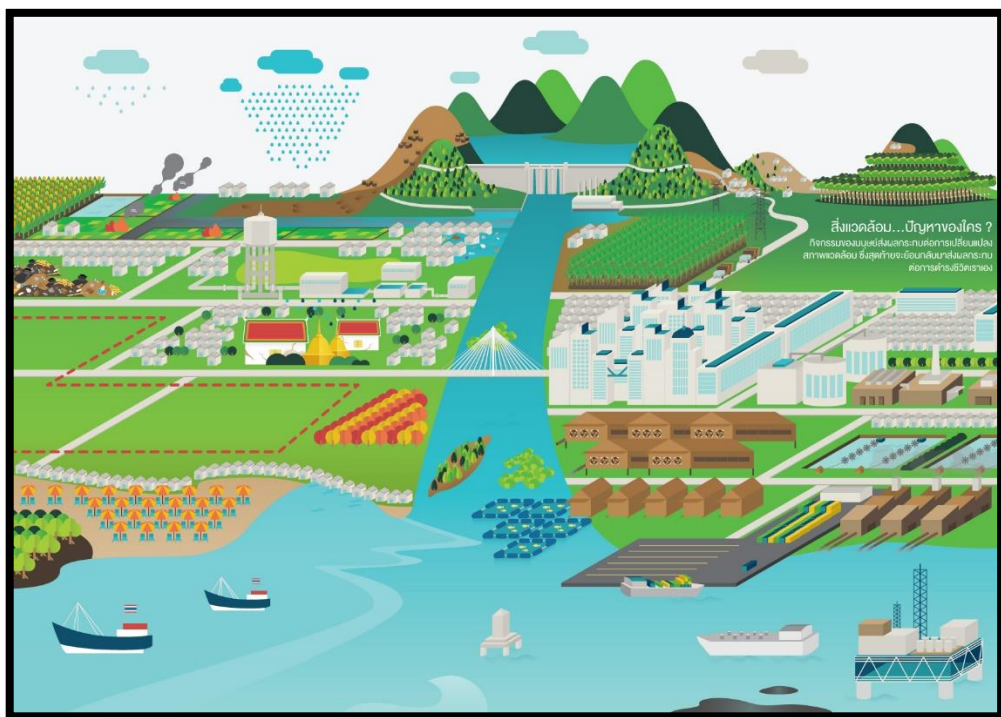
เว็บไซต์ http://drsomphan.blogspot.com/2011/07/blog-post_24.html

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2559) “แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564”

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2555) “คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด”

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2550) “คู่มือการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2550-2554 ไปสู่การปฏิบัติ”

Kokusai Kogyo, องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2551) “การศึกษาพัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดของประเทศไทย”

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 โทรศัพท์ 02-2656500 ต่อ 66767-70
 โทรสาร 02-2656606, 022656602
 URL: <http://www.onep.go.th>
 Facebook: www.facebook.com/EnviPolicy
 Email: policy@onep.go.th